

Români în Andalucía

Publicație pentru românii din Andalucia și întreaga Spanie. Apare lunar. Anul II, Nr. 9, Iunie 2022

1940, aprilie

Henri Matisse

Celebrul portretist Henri Matisse, impresionat de Româneasca fie, modélele din ață le-a descris cu suflet neaoș, par'că!...

Cu mândrie...

Au epatat excentricul Paris cu-o prospețime în culoare vie portretele celebrului Matisse, ce bustul 'și-l întrezăreau din fie... De-atâtea nuduri roase de plictis închisă-'ntr'-o vulgară colivie, măaștra mână liber s'-a deschis, a definit celesta armonie în fie!...

Și-a semnat:

Henri Matisse...

24 iunie - ZIUA UNIVERSALĂ A IEI

"La blouse roumaine"

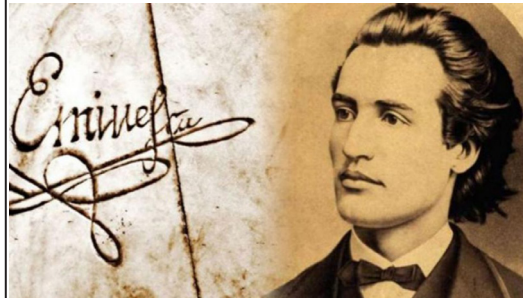
Matisse era atât de fascinat de simplitatea și eleganța costumelor populare pe care i le-a dăruit prietenul său, pictorul român Theodor Pallady, că a ales să le picteze în nenumărate variante. Cea care a rămas în memoria publică a fost "Bluza românească", celebrul tablou cu fond roșu.

La începutul secolului al XX-lea, Regina Maria a României, adică Maria Alexandra Victoria, Prințesă de Edinburgh, Saxonia Coburg și Gotha, a fost prima promotoare a costumului tradițional românesc.

pag. 9

„Astfel se stinse...”

15 iunie 2022 - 133 ani de la trecerea în eternitate a lui Mihai Eminescu

„Astfel se stinse, în al optulea lustru de viață, cel mai mare poet, pe care l-a ivit și-l va ivi vreodată, poate, pământul românesc. Ape vor seca în albie și peste locul

îngropării sale va răsări pădure sau cetate, și câte o stea va veșteji pe cer în depărtări, până când acest pământ să-și strângă toate sevele și să le ridice în țeava subțire a altui crin de țaria parfumurilor sale.”

pag.5

Nicolae Coande - Acasă la Cervantes

NICOLAE COANDE

Întâlnire cu cititorii români și spanioli

Lectură de poezie și lansare de cărți
Prezintă: Laura Cătălina Dragomir, scriitoare

Alcalá de Henares, 10 iunie, ora 17.00,
Restaurante Acasa, Alcalá de Henares
Av. Daganzo, 21

„România de colecție” - o selecție de Nicolae Coande din lirica a 20 de poezii române

„Mănușă vântorului de poezii” (Ed. Hofmann, vol. I-II, 2020)

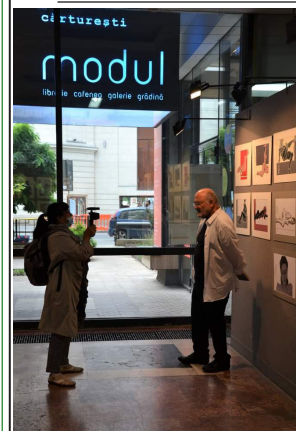

„Nu sînt eu bestia”, versuri, Casa de Editură Max Blecher, 2022

Accesul la cultură al celor care trăiesc în străinătate e un șir de adăugiri și renunțări, un efort individual și colectiv de transcriere, descifrare și interpretare a ceea ce înseamnă arta așa "cum se face la noi".

Invitația adresată scriitorului și omului de cultură craiovean Nicolae Coande s-a dorit, peste toate, un model de conduită civică, marcarea unei apartenențe prin mijlocirea relațiilor între cei de un neam, o concretizare a unității naționale. Nicolae Coande, generos, a ales sacrificarea parțială a caracterului intelectualizat al vocabularului și sintaxei domniei sale, pentru a demonstra publicului...

Laura Cătălina Dragomir,
pag 19-20

Nahum Sternberg

arhitectura imaginației în pastelul realității

Prietenile "accidentale" sunt probabil cele cărora le am deplina acceptare. Sunt cele care își permit să nu fie obligate la nimic, fără manipularile pragmatismului.

L-am cunoscut pe Nahum Sternberg pe Facebook. Seduceau caracterul estetic al profilului și modelele "de contur" ale desenelor la care, printr-un accept, mi se permitea să am acces.

Laura Cătălina DRAGOMIR, pag. 14- 15

Asociația Scriitorilor și Artiștilor Români din Spania ASARS

Evenimente culturale de excepție în luna iunie

Expoziția de artă plastică sub numele: "Edenul din Sylvania" a fost expusă într-o conjunctură experimentală, combinând ceea ce afirma Mircea Eliade în "Sacru și profan":

"Sunt două modalități de a fi în lume, două situații existențiale asumate de om de-a lungul istoriei sale..."

Dragoș Cosmin POPA, pag. 21

Decebal Dimitrie Marinescu

Suntem...

Suntem aici și suntem lângă clipă, sau poate clipa stă cuminte lângă noi și doar ne păsuiește cât mai poate crezând, sperând că poate ști s-aleagă-nvingătorul ce-i va da dreptate asupra timpului ce curge prin clepsidră... efemer...

Liderii nu se fac, se nasc, ei nu purced pe drumul afirmării de drag, de leafă, de folos, de un capriciu pus zălog la brâu, pe frunte ori pe fese și nici nu vor să știe nici să le mai pese de e a lor virtute vreun val pentru mirese. Liderul e acela ce ține sus și tare un steag prea greu deși poate mulțimea nu știe căci n-o doare, nemaivând reflexul viu pus în tendon și oase, se lasă adormită fără vreun ghimpe-n coaste. Liderul e acela ce nu o dușmănește ci o indeamnă încotinu și o sfătuiește să-și țină-n mâini bunul cel mai cel, acela fără preț, acela mult mai greu și decât aurul tot și diamantul brut, el îi oferă exemplul cel mai de temut... destinul DREPT și DEMN, nu unul de împrumut!

pag. 2

editorial

Suntem...

Suntem rodul pe pământ al permanenței noastre neștirbite, al unei încăpățanate continuități de durare... prin avânt.

Cunoscători tardivi ai lumii exterioare distanțate de dimensiunea sa ecliptică, raportată la experiența imediată, a fiecăruia, neinlocuită și directă, ajungem cu vădită întârziere la ore ale senectuții și ale conturării unei necesare conștiințe de sine, de unde, dar mai ales către ce și cine!?

Acestui destin rupt, subțiat și subrezit i se pun bandaje de circumstanță, murdare și refoșite pentru articulare și sălășluire dincolo de efemer, în timp ce mulțimi adunate pe platoul lumesc, altarul vântului, cunosc trăiri intense sub iluzia zborului imaginar... indus.

Români prin soartă, europeni prin definiție, migranți, cetățeni ai lumii prin aspirații necesare, continuăm ascunși după o lecție de istorie rămasă-n jumătate, deși fără pană de curent.

Ajunși maturi în fața tinereții decembriste, zăbovind între reminiscențe absorbite prin paiul din sticla de cola ori de juice-ul vâscos la cutie de carton, ne întrebăm buimaci ce-a putut fi de cuiul în care stătea atârnată oglinda înrămată în plastic casant din baia apartamentului vândut

pentru un preț insignifiant!?

Așa cum ne-am izbăvit de pedeapsă, acum ne chinuim prin dor, ne ducem lângă cruce dar ne orbește poleiala, ne închinăm cu mâna tremurândă și am scăpat demult de incomodul rezervor pentru a-l umple cu cerneala scursă din calimară.

Conturăm munca între progres și o cultură a efortului răsplătit circumstanțial, ni se pare bizar și chiar grotesc locul dar și curtea, vecinul și fântâna cândva pe lângă dud, azi acoperită de un solar făcut cu plastic și picurător. Buda continuă acolo, dar lângă groapa septică dată cu smoală la ocol.

După decenii de navetă între puncte opuse vine clipa scadenței în urma căreia rămâne mai nimic, un mare gol, o simplă hologramă, o imagine idilică a ceva ce a fost, tulburată de a nopților nedormite și convorbiri nesfârșite pe Skype umplute cu promisiuni deșarte, vise trunchiate, un gol de amintiri, familii destrămate, bunici îngropați în uitare, vecini străini dintr-o țară ostilă. România nu-și mai recunoaște fiii în timp ce ei se tem s-o mai accepte, prizonieri într-o relație tumultuoasă și plină de reproșuri, de gânduri ascunse ținute după cortina grea de pluș ștanțat.

Trăind mereu același început asociat cu epoci schimbătoare nu vom găsi decât un mare hău, un mare zid al execuției improșcat cu silabe ale unei limbi dospite-n așteptare, amestecată și răstălmăcită conjunctural într-un etern și nesfârșit proces de integrare.

Ni s-a cerut mai nou să avem lideri, de parcă am fi vegetat etern în delăsare, să avem drept la

un vot simulat, să scriem o legenda poate a unui neam furat, a unuia ce nu incupe pe uși înguste cu zăvorul lat. Pentru a mai recupera o țară ai cărei inși se află într-un război plin de orgolii, jefindu-și ultima suflare în cruciade fără rost, trecem prin a ne da cât mai mulți mâna și a pași pios, dar cu folos. Să recunoaștem totuși ce avem, că încă suntem, că putem, e multă zarvă-n spațiu, e asurzitor, ne paște doar năpasta de nu dorim să vrem.

Suntem aici și suntem lângă clipă, sau poate clipa stă cuminte lângă noi și doar ne păsuiește cât mai poate crezând, sperând că poate și s-aleagă-nvingătorul ce-i va da dreptate asupra timpului ce curge prin clepsidră... efemer...

Liderii nu se fac, se nasc, ei nu purced pe drumul afirmării de drag, de leafă, de folos, de un capriciu pus zălog la brâu, pe frunte ori pe fese și nici nu vor să știe nici să le mai pese de e a lor virtute vreun val pentru mirese. Liderul e acela ce ține sus și tare un steag prea greu deși poate mulțimea nu știe căci n-o doare, nemaivând reflexul viu pus în tendon și oase, se lasă adormită fără vreun ghimpe-n coaste. Liderul e acela ce nu o dușmănește ci o indeamnă încontinuu și o sfătuiește să-și țină-n mâini bunul cel mai cel, acela fără preț, acela mult mai greu și decât aurul tot și diamantul brut, el îi oferă exemplul cel mai de temut... destinul DREPT și DEMN, nu unul de împrumut!

Decebal Dimitrie Marinescu
Madrid 25/06/2022

ERATĂ

Dintr-o regretabilă eroare de tehnoredactare la numărul 8, Mai 2022, al Publicației "Români în Andalucia" ediția tipar, paragraful final al articolului intitulat "Asociația Națională Solimundo" de la pagina 20 a apărut sub titulatura "Nota redacției".

Facem convenita rectificare menționând că textul respectiv aparține domnului Decebal Dimitrie Marinescu și este parte a unui comunicat de presă publicat în ediția online a ziarului în data de 20 aprilie 2022, intitulat "Vizita europarlamentarului Maria Grapini în Spania – Comunicat de presă Asociația Națională Solimundo" (<https://romaniinandalucia.com/2022/04/20/vizita-europarlamentarului-maria-grapini-in-spania-comunicat-de-presa-asociatia-nationala-solimundo/>)

Redăm pentru conformitate textul actualizat:

Nota Redacției:

"In cadrul procesului de apropiere și cunoaștere a reprezentanților pe care România îi are în Parlamentul European, în data de 15 aprilie a anului curent, s-a desfășurat în Madrid o reuniune cu participarea membrilor comunității românești din Regatul Spaniei, reuniune organizată de către Asociația Națională Solimundo al cărei președinte, dl. Claudiu Traian Covaciu a făcut-o posibilă prin invitația transmisă europarlamentarului Maria Grapini, dând curs unei mai vechi dorințe în acest sens și anume luarea pulsului cât și a cunoașterii într-o manieră directă, nemijlocită, a problemelor fierbinți pe care comunitatea românească din Regatul Spaniei le revendică, ele fiind, prin extensie, și ale mai multor comunități de români din Uniunea Europeană".

Decebal Dimitrie Marinescu"

Frați de grai, frați de trai

Români în Andalucia

Publicație pentru românii din Andalucia și întreaga Spanie. Apare lunar.

Editor: Asociación Socio-Cultural Romanati
Redacția: Centro Cultural La Tierra Tracia
Calle Geranio 28, El Ejido, Almeria 04700, Spania
Email: asociacionromanati@gmail.com
www.romaniinandalucia.com;
facebook.com/romaniinandalucia
Tel/WhatsApp: +34641847842

Redactor Șef: Mircea G. Florescu
Redactor Șef Adjunct: Adina Alexandrescu
Redactori: Andra Fornea, Cristiana Uzună, Loredana Dragă, Titi Sultan, Laura Cătălina Dragomir, Sorin Bălășcău
Colaboratori: Camelia Potârniche, Șerban Cionoff, Ionuț Țene, Valeru Ciurea, Nicolae Coande, Cristian Segărceanu, Andreea Constantinescu, Elena Hîncu
Machetare grafică: Dorina Florescu

DEPARTAMENTUL PENTRU
ROMÂNII DE PRETUTINDENI

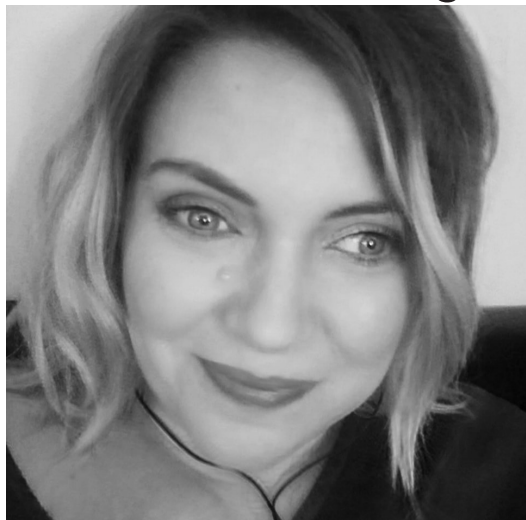
Conținutul acestei publicații nu reprezintă poziția oficială a Departamentului pentru Românii de Pretutindeni.

Acest proiect este realizat cu sprijinul
Secretariatului General al Guvernului
Departamentul pentru Românii de Pretutindeni.

Publicație apărută cu susținerea
Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România

Where the streets have no name: De la bărbați autocrați la femei remarcabile

Laura Cătălina DRAGOMIR

Divizia Albastră, generalul Dávila, Plaza del Caudillo sau Locotenentul Robles, sunt doar câteva dintre exemple.

De când guvernul prezidat de José Luis Rodríguez Zapatero a aprobat Legea Memoriei Istorice în 2007, încetul cu încetul multe municipalități au decis să revizuiască vestigiile războiului civil și ale dictaturii și să înlocuiască referințele numelor străzilor. Absența străzilor cu nume de femei nu este în niciun caz o problemă exclusiv spaniolă. În Roma, de exemplu, doar 3,5% dintre străzi poartă numele unei femei. Mai mult, în 2015, un studiu efectuat în șapte metropole mondiale (Londra, Paris, San Francisco, Mumbai, New Delhi, Chennai și Bangalore) a dezvăluit că doar 27,5% din străzi onorează femeile.

Indiferent dacă vorbim despre străzi noi sau deja existente, ședința plenară a Consiliului municipal decide ce nume va fi gravat pe fiecare dintre plăcile în albastru și alb care le identifică. Dar el nu are monopolul. Orice locuitor sau instituție poate face o propunere în consiliul său districtual, care va decide dacă personajul în cauză, bărbat sau femeie, ar fi potrivit pentru a denumi o stradă. În caz afirmativ și după aprobarea delegatului artelor, plenul va vota încorporarea sau nu în harta municipală.

Prima cerință este ca persoana propusă să fie decedată. „Pentru a evita surprize în biografia sa”, spune Valentina Fernández, cercetătoare la CSIC, autoare a cărții *El Madrid de las mujeres* (2007). Dar există întotdeauna excepții. Bárbara Rey a inaugurat o stradă ce îi poartă numele în Totana când populara actriță a fost numită fiica preferată a orașului ei natal. Umorul, involuntar sau nu, apare la intersecția străzii purtând numele actriței cu Bulevardul Juan Carlos I.

În reglementările spaniole, pentru a schimba numele unei străzi este obișnuit să se aleagă nume ușor de identificat. Este interzisă utilizarea celor care duc la confuzii, sunt grosolane sau comice, precum și a celor care par discriminatorii față de minorități. De asemenea contează impactul pe care această modificare l-ar putea avea asupra magazinelor sau altor instituții ce își au adresa pe acea stradă. Nu se apreciază ironii precum denumirea străzii unde este construit un Penitenciar cu numele de Strada

Libertății. Și totuși, dacă veți căuta pe Google „Ikea Valladolid”, comicul denumirii străzii este evident: „Me falta un tornillo” (tradus: „îmi lipsește un șurub”; dar expresia românească cea mai potrivită ar fi: „îmi lipsește o doagă”).

Într-adevăr, nu este un nume comun și nu s-a născut ca cel al oricărei alte străzi. S-a decis după un vot online pe contul de Facebook Ikea, desfășurat în perioada octombrie - noiembrie 2011, cu titlul „Cea mai bună stradă a noastră poartă numele tău”.

Există multe tipuri de nume de străzi legate de companii sau cu nume de companii în Spania, așa cum a explicat Verne Fernando de Córdoba, un strateg de branding cunoscut pe Twitter de mii de adepți ca @gamusino: „Se disting străzile mai tradiționale în care numele provine din identificarea cetățenilor, precum Pasajul Caja de Ahorros (Madrid), strada Banco Bilbao (Bilbao), strada TV3 (Barcelona)) sau strada Estación de Renfe (Burgos)”, subliniază el. „Sunt străzi organice pe care, eventual, Consiliul municipal le-a pus pentru că sigur erau cunoscute astfel între vecini - mai ales în cazul celor care fac referire la gări - și numele popular a ajuns să devină oficial.”

Denumim locuri după oameni pentru a le recunoaște realizările. Actul de a pune nume geografiei este încărcat de semnificație. În anii 1980 în Marea Britanie era la modă să pui pietelor și străzilor numele lui Nelson Mandela. Acest lucru s-a întâmplat într-un moment în care a era prim-ministru doamna Margaret Thatcher, despre care se spunea că îl consideră pe Mandela ca fiind un terorist. Deci au fost adesea instituțiile de stânga care au decis să îl onoreze pe fostul președinte sud-african, ca mod de a protesta față de regimul Thatcher. Astăzi, Mandela nu mai este o figură controversată și este lăudată de oameni din întregul spectru politic. În Statele Unite se întâmplă același lucru, devenind obișnuit să se boteze locuri cu numele de Martin Luther King ca protest împotriva rasismului regimurilor republicane.

În 2018, în Madrid, costul redenumirii a 51 de străzi ce aveau nume franciste, a fost de peste 60.000 de euro cheltuiți în plăci noi. Această modificare a afectat în mod direct un total de 39.710 de locuitori, conform recensământului municipal, și 1.500 de antreprenori și profesioniști independenți care locuiesc în aceste zone. Schimbarea implică un labirint de proceduri administrative și multe costuri directe care nu îi satisfac toți cei afectați. Potrivit Confederației Comerciale din Madrid (Cocem), incidența IMM-urilor „variază în funcție de tipul de unitate”. Cu toate acestea, președintele Cocem, Luis Pacheco afirmă că „impactul mediu pe fiecare schimbare ar fi în jur de 10.000 de euro”: „Ne obligă să schimbăm întregul sistem de identificare a magazinului: cărți de vizită, genți, anteturi, documentație, copertine, site-uri web.”

„Am putea redenumi jumătate din străzile numite în prezent după sfinte punându-le nume de femei de știință, dar ar fi costisitor și neliniștitor pentru localnici”, spunea în 2017 Berta Cao, consilierul pentru egalitatea de gen al orașului Madrid.

Numele străzilor sunt o notă în cotidian care indică înclinarea ideologică a narațiunii timpului. Afiliații majorităților politice ajung să stabilească denumirile, indiferent dacă acestea plac sau nu cetățenilor.

Harta stradală a orașelor spaniole este plină de oameni pe care nimeni nu îi cunoaște. Puținele femei apar adesea fără numele de familie sau alte semne de identificare. Córdoba a decis în 2005 să aprobe stabilirea unei cote de 50% de nume feminine ce vor fi folosite în cazul noilor drumuri denumite cu antroponime.

Spania a redenumit sute de străzi care purtau nume de bărbați - în special bărbați din epoca dictatorului spaniol Francisco Franco - punând în schimb nume de femei. Și nu doar de femei spaniole! Ies deci ofițerii fasciști și vin femeile remarcabile, de la Rosa Parks, la matematiciana, astronoma și filosoafa greacă Hipatia din Alexandria.

O foarte lungă perioadă, 90% din străzile spaniole au purtat nume de bărbați. Problema reprezentării feminine nu se referă doar la cifre, ci și la profil. O privire asupra femeilor care își împrumută numele străzilor din Madrid arată că 83% au fost selectate din motive religioase - fie că sunt reprezentări ale Fecioarei Maria, fie sfinte sau călugărițe - și reprezintă o tendință care este completată mai ales cu nume de regine. Amplasarea străzilor este un alt indiciu al inegalității de gen. Bărbații domină centrul orașului și bulevardele, în timp ce femeile apar în cartierele periferice și destul de modeste.

În ultimii ani, traseele dedicate figurilor catolice feminine au continuat să fie inaugurate: strada Virgen de Loreto (Huete, Castilla-La Mancha), strada Virgen de las Lágrimas (Jaén) sau strada Virgen de la Piedad (Antequera, Málaga). În 2012, într-un război ideologic al denumirii străzilor din Sevilla, Juan Ignacio Zoido (PP) a inaugurat strada cu numele Nuestra Señora de las Mercedes pentru a o înlocui pe cea a lui Pilar Bardem. Numele actriței fusese ales de echipa guvernamentală anterioară (PSOE-IU) pentru a înlocui bulevardul cu denumire francistă, General Merry, în aplicarea Legii memoriei istorice.

„Dacă poți schimba o stradă, poți schimba lumea”. Fraza a fost făcută celebră de către Janette Sadik-Khan, comisara pentru transporturi din New York în timpul primăriei lui Michael Bloomberg, din 2007 până în 2013. În Spania, această metaforă s-ar putea aplica mai degrabă la numele străzilor. În trecutul apropiat, în toate orașele spaniole, iar în prezent, în destule încă, multe dintre străzi se referă la figuri relevante sau evenimente remarcabile din timpul regimului totalitar francist: generalul Millán Astray, generalul Varela, căpitanul Meca, Căzuții din

Românii de dincolo de Nistru și Bug - o istorie dramatică a continuității ignorată de politicieni!

Ionuț **TENE**

Lumea nu cunoaște rădăcinile românești ale așa-zisei regiuni "Novorosia" cucerită de la turci de Petru cel Mare și, mai ales, de Ecaterina a-II-a (sec. XVIII) în nordul Mării Negre, care s-a format peste o puternică comunitate medievală românească. Populația română era recunoscută de cronicarii timpului, varegi, slavi sau bizanini ca boholoveni sau vlahi în feudalismul timpuriu. Populația autohtonă a cunoscut valuri de migratori în nordul Mării Negre.

Multă lume crede că noile republici reunite Donețk și Lugansk, în noul stat Novorosia sunt consecințe ale crizei ucrainene. Așa-a zisa "Novorosia" nu este un stat nou pe harta lumii, ci o gubernie autonomă, de fapt o marcă de graniță a Imperiului Rus de la sfârșitul secolului XVIII, răsărită în urma „luptelor de eliberare de sub ocupația turcească și tătarească”. Apoi Novorosia s-a extins la sud-vest până la Cherson, actuala Odessa. Lumea nu cunoaște rădăcinile românești ale statului Novorosia, care s-a format peste o puternică comunitate medievală românească. Populația română era recunoscută de cronicarii timpului, varegi, slavi sau bizanini ca boholoveni sau vlahi în feudalismul timpuriu. Populația autohtonă a cunoscut valuri de migratori în nordul Mării Negre.

Românii erau menționați de aventurierii varegi pe inscripțiile lor runice din insula Gotland, în sec. IX. Boholoveni stăpâneau provinciile Podolia, Volânia, Kiev și partea nordică a Basarabiei, pe când partea

sudică a Basarabiei și zona transnistreană limitofă era sub stăpânirea vlahilor numiți brodnici. Brodnicii, sub conducerea voievodului Ploscânea, participă la bătălia de la râul Kalka (1223), unde mongolii îi strivesc pe ruși, brodnicii luptând în aripa stângă alături de mongolii conduși de Tsukir Han și Teshi Han. Românii erau majoritari în zona Nistru, Bug, Cherson până la Nipru.

Inițial Kievul a fost o așezare locuită de vlahi în evul mediu timpuriu. Teodor Burada, folclorist român ce a călătorit mult în Transnistria, în a doua jumătate a secolului XIX, culegând folclor și identificând multe sate românești inclusiv pe valea Bugului, așa cum menționează în cele două lucrări ale sale „O călătorie în satele Moldovenesti din gubernia Cherson” (1882) și „O călătorie la Români din gubernia Kamenitz-Podolsk” (1884), lăsând o mulțime de observații asupra obiceiurilor, portului, limbii acestora, remarcând unitatea sufletească a acestora cu românii basarabeni, transilvăneni sau din România.

În evul mediu, domnitorii Moldovei controlau reginea transnistreană. Ion Vodă cel Cumplit vorbește de Țara Moldovei de dincolo de Nistru. La 10 mai 1574, dă un hristov prin care îl împroprietărea pe Ion Golia, marele logofăt al Moldovei, cu moșii dincolo de Nistru, la gura Iahurlucului și mai sus de Orhei, la capul Peșterei, inclusiv loc de patru mori. Acest lucru nu putea fi realizat decât dacă domnul moldovean chiar stăpâna acele locuri. Există numeroase documente ulterioare care confirmă stăpânirea ținuturilor de pe peste Nistru. Tot așa, la 4 august 1588, Petru Voievod confirmă printr-un hrisov împărțirea moșiilor între jupâneasa lui Golia și a lui Eremia pârcălabul pe Răut, jumătate din satul Oxintia, o moară la Mihăișa etc. La 11 august 1593, Jeremia Movilă reinnoiește un hristov de pe vremea lui Ion Vodă referitor la aceleași moșii, iar în 1602 boieri moldoveni vorbesc de neamurile de dincolo de Nistru. Mai mult, trebuie amintită stăpânirea cetății Lerici a genovezilor, de la limanul Niprului, ocupată de moldovenii lui Petru Aron la 1454 și deținută de Ștefan cel Mare până la 1475.

Secolul XVIII cuprinde mult mai

multe documente și acte de vânzare, daniile ale moșiilor de peste Nistru. Ștefan Bathory într-o scrisoare către înalta Poartă arată că întinderile dintre Bug și Nipru erau populate cu o adunătură de oameni compusă din poloni litvani, moscali și români. Cazacii sunt strânși dintre moscali și români. Prin denumirea de cazac, tătarii înțelegeau vagabond. Hatmanul lor Dumitru Vișnoviețchi se cobora dintr-o soră a lui P. Rareș. A pretins și scaunul Moldovei. După Ioan Vodă cel Cumplit, cazacii vor năvăli în Moldova de mai multe ori aducând cu ei „Domnișori”, fii adevărați sau închipuiți de dincolo de Nistru ai domnilor de odinioară ai Moldovei. Mai mult, Nicoară Potcoavă este cel mai bun exemplu al existenței luptătorilor cazaci moldoveni între Bug și Nipru care aspira la tronul Moldovei și care a fost evidențiat într-o elocventă navelă de Mihai Sadoveanu.

În secolul XVII domnitorul Gheorghe Duca Vodă era stăpân nu numai peste Moldova, ci și peste Transnistria și teritoriile de la Bug până la Nipru. Stăpânirea sa a fost recunoscută de sultan până la Nipru, devenind și administrator al acestei părți din Ucraina. Acesta colonizează cu români întinsele teritorii devastate de război, adăugând un nou val de viață românească celei existente, dar rarefiate, și introduce o seamă de reforme pentru a ajuta revenirea vieții economice, prin privilegiile date din capitala Ucrainei românești, Nemirova (Nimirov, pe Bug), la 20 noiembrie 1681. Duca numește comandanți români ai regiunii de dincolo de Nistru și construiește cetatea Kanev pe Nipru. Pe lângă hotarul etnic, este împins și hotarul politic mult dincolo de Nistru. După el, au mai deținut conducerea Ucrainei și Ștefan Movilă, Dimitrie Cantacuzino și Ene Drăghici.

Viața în Ucraina românească ce cuprindea teritoriul dintre Nistru, Nipru, Camenca (la nord) și marea Neagră (la sud) era identică cu cea a românilor din Moldova, documentele fiind redactate în limba română și acolo domnind „jus valahicum”, legea română. Teritoriul era împărțit administrativ în două, de la Nistru la Bug și de la Bug la Nipru. Hatmanul cazac de la stânga Niprului face pași și mai importanți către Rusia, și ea îngrijorată. După alianța lui Dimitrie Cantemir cu Petru cel Mare la Iași, zona dintre Nistru și Nipru intră treptat și sigur în sfera de influență rusească, născându-se o nouă identitate, care azi formează satul Novorosia. Cu toate acestea, la 1812 Odessa era un oraș majoritar cu populație românească.

Despre destinul românilor de la est de Nistru a scris în 1942 sociologul Anton Golopenția o excelentă carte „Românii de la est de Bug” (două volume, peste 1500 p.) pentru care sovieticii nu l-au iertat, ucigându-l în bătaie la Jilava – 1951. Golopenția a făcut cercetări sociologice pe teren și a rămas uimit de numărul mare al românilor din satele din zona Niprului și Donețk în timpul războiului, care nu au pierit în urma bolșevizării staliniste. El propunea de-bolșevizarea prin cultură și alimentație. Muzicologul Constantin Brăiloiu a înregistrat cântece românești la fel ca în Ardeal, în sate din jurul orașului Donețk eliberat de trupele româno-germane în 1942. După război Constantin Brăiloiu a fugit în Elveția să scape de furia sovieticilor, unde se pensionează ca profesor al Universității din Geneva.

Cercetătorii români au făcut anchete cu instrumente moderne de cercetare în comisariatul administrat de statul german în zona Nikolaevului, în bazinul Donețului și chiar în Tauria de nord

Recensământul românilor migrați în Transbugia în secolele trecute și stabiliți acolo, realizat de către o echipă de tineri cercetători de la Institutul Central de Statistică, condusă de Anton Golopenția, între anii 1941-1944.

Recensământul cercetătorilor români a confirmat rezultatele recensământului sovietic din 1926, care arăta aproximativ 360.000 de moldoveni și români pe întregul teritoriu de atunci al URSS.

În decembrie 1943, în București a fost vernisată o expoziție de fotografie privind manifestările la nuntă, petreceri, înmormântare, dar și cu țesături și covoare în scopul determinării originii românilor din această parte a Ucrainei.

Interesant că originile și rădăcinile etnice ale teritoriilor din Nordul Mării Negre sunt românești, ceea ce confirmă originile geto-scitice și prelungirea în secole a romanizării, precum și legăturile politico-economice și comerciale ale statelor medievale românești în acest areal. Această istorie ocultată de comunism și de statele rus și ucrainean ar trebui revelată istoriografic ca o punte de apropiere și cunoaștere între români și populațiile slave de la est de Nistru și Bug.

Bibliografie:

N. P. Smochină, Moldova Nouă, Revistă de studii și cercetări transnistrene, an VI, 1941
Ștefan Ciobanu, Unirea Basarabiei, Editura Alfa, Iași, 2001
Pantelimon Halipa, Anatolie Moraru – Testament pentru urmași, Editura Hyperion, Chișinău, 1991
Vasile Harea, Basarabia pe drumul unirii, editura Eminescu, 1995
Alexandru Boldur, Imperialismul sovietic și România, Editura Militară, București, 2000
Alexandru Boldur, Istoria Basarabiei, ediția a doua, Editura Victor Frunză, București, 1992
Anton Golopenția, Români de la est de Bug (Editura Enciclopedică, 2006)

„Astfel se stinse...”

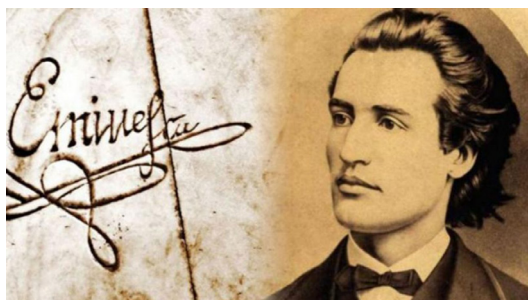
15 iunie 2022 - 133 ani de la trecerea în eternitate a lui Mihai Eminescu

Se împlinesc astăzi 133 ani de la trecerea în eternitate a celui pe care Constantin Noica îl numea „omul deplin al culturii române”. Cât de mare a fost și cât de mult a însemnat pentru toată istoria noastră care i-a urmat, nu putem nici cuprinde, nici înțelege. Putem doar intui.

Există, în acest sens, două referințe memorabile despre anvergura culturală și spirituală a acestui geniu nepereche. Una îi aparține lui George Călinescu și o găsim consemnată în cartea sa, „Viața lui Mihai Eminescu” (1932):

„Astfel se stinse, în al optulea lustru de viață, cel mai mare poet, pe care l-a ivit și-l va ivi vreodată, poate, pământul românesc. Ape vor seca în albie și peste locul îngropării sale va răsări pădure sau cetate, și câte o stea va veșteji pe cer în depărtări, până când acest pământ să-și strângă toate sevele și să le ridice în țeava subțire a altui crin de tăria parfumurilor sale”.

Cealaltă referință memorabilă îi aparține lui Emil Cioran, în „Schimbarea la față a României” (1935). Această referință e cu atât mai importantă cu cât aparține celui mai strălucit denigrator al neamului său. Pentru că, oricât de mult și-ar fi detestat Cioran poporul din care provenea, în fața lui Eminescu n-a putut decât să se încline și să se închine:

„Tot ce s-a creat până acum în România poartă stigmatul fragmentarului. Afară de Eminescu, totul e aproximativ. Nici unul nu ne-am lăudat cu el. Căci nu l-am declarat, cu toții, o excepție inexplicabilă printre noi? Ce a căutat pe aici acel pe care și Budha ar putea fi gelos? Fără Eminescu, am fi știut că nu putem fi decât esențial mediocri, că nu este ieșire din noi înșine, și ne-am fi adaptat perfect condiției noastre minore. Suntem prea obligați față de geniul lui și față de turburarea ce ne-a vărsat-o în suflet”.

Miron MANEGA

Mihai Eminescu în galeria geniilor umanității

Dan Toma DULCIU, Viena

O aprinsă discuție iscată în jurul valorii universale a lui Eminescu pune față în față două idei fundamentale: prima, căreia mă raliez fără reținere, este aceea conform căreia Mihai Eminescu face parte din rândul creatorilor de faimă mondială, pe când cea de a doua susține ipoteza conform căreia Luceafărul este un poet minor, intraductibil și considerat ca fiind un mare poet universal doar de adulatorii români ai cultului personalității !!!

Oricâte argumente de ordin literar s-ar invoca în fața susținătorilor acestei din urmă ipoteze, fiindcă o consider doar simplă aserțiune subiectivă, bazată pe o percepție negativistă asupra valorilor culturii române, este greu de înlăturat pesimismul lor funciar.

De aceea, încerc să mă raportez la acest subiect făcând apel la argumente indubitabile, obiective, provenind din arii de cercetare ce nu pot fi acuzate de o poziție partizană, pro domo.

Prin urmare, caut urme concrete ale percepției personalității și operei poetului nostru național în varii spații geografice ale lumii, în diverse epoci, preferabil diferite de perioada în care cultul eminescian devenise înfloritor. Dar și în prezent... Presa, revistele literare, enciclopediile, manualele literare ale vremii (mă refer la cele din România), consemnau în perioada 1870-1889 numele lui Eminescu deși acesta era doar un tânăr scriitor, promițător ce este drept, dar cu o activitate remarcabilă îndeosebi în presa epocii.

Dacă nu ar fi fost publicată Ediția maioreșciană de poezii, în timpul vieții poetului, și după aceea, mă tem că faima sa de poet genial nu ar fi fost la fel de mare ca în prezent.

Dar, lăsând la o parte aceste argumente, vreau să folosesc și alte dovezi, pe care tânără generație, născută sub zodia zeului Internet, le poate percepe ca fiind mai convingătoare.

Într-un clasament all times al celor mai valoroase minți ale umanității, se consideră că un număr de 10 000 de articole vitale pot configura tabloul civilizației actuale. Aceste 10 000 de biografii sunt suficiente pentru a acoperi o istorie completă a creativității umane, în consecință Google a prezentat Lista de articole esențiale pe care ar trebui să le aibă fiecare Wikipedia. (Cf. https://meta.wikimedia.org/wiki/List_of_articles_every_Wikipedia_should_have/Expanded)

Citez: „Scopul listei este de a reprezenta 10.000 de articole pe cele mai notabile subiecte din diferite domenii ale cunoașterii și ale activității umane. Deoarece este dificil de comparat notabilitatea subiectelor în diferite domenii de cunoaștere, lista se bazează pe cote pentru fiecare subiect.”

Așadar, această listă este creată pe baza unor analize de ordin statistic, fără parti pris -uri subiective, asigurând judicios și argumentat spații de cunoaștere unor domenii precum: personalitățile omenirii, istorie, geografie, artă, filosofie, religie, antropologie, psihologie, științe sociale, biologie, medicină, tehnologie, matematică, literatură.

Acestui din urmă domeniu îi sunt dedicate

246 de articole de bază, cu caracter enciclopedic, pentru a asigura o imagine aproape exhaustivă a domeniului.

Astfel, pentru o mai bună înțelegere a fiecărei perioade a evoluției creației literare s-au stabilit câteva secțiuni incluzând nume reprezentative.

Pentru Antichitate: Esop, Menandru, Eschil, Aristofan, Euripide, Homer, Horațiu, Ovidiu, Plutarh, Sofocle, Vergiliu, Pliniu cel Bătrân etc. Pentru Evul Mediu: Dante Aligheri, Boccaccio, Shakespeare, Francois Villon etc. Pentru Epoca Renașterii avem: Pedro Calderon de la Barca, Camoes, Corneille, Lope de Vega, Rabelais, Racine ș.a.

În sfârșit, pentru Epoca Modernă sunt selectate numai 106 nume pentru a fi incluse în această Enciclopedie Universală a Geniului Uman, unde Mihai Eminescu ocupă, în ordine alfabetică, poziția 36.

Este o listă care onorează pe oricine ar fi inclus în ea: A. Pușkin, Al. Dumas, A. Cehov, A. Rimbaud, Ch. Dickens, E. A. Poe, E. Hemingway, F. Kafka, F. Dostoievski, G. Garcia Marquez, G. Chaucer, G. B. Shaw, H. Heine, H. Ibsen, J. London, J. Swift, J. Steinbeck, J. Joice, Lev Tolstoi, Lord Byron, Mihai Eminescu, J. L. Borges, J. Verne, M. Proust, M. Twain, Lev Tolstoi, N. Gogol, P. Neruda, R. Tagore, Rainer Maria Rilke, Thomas Mann, Umberto Ecco, V. Hugo, M. Lermontov, V. Maiacovschi, A. N. Tolstoi, Ivan Turgheniev, Oscar Wilde, W. Faulkner, A. Gide și încă multe nume, dar pe care spațiul nu ne permite să le evocăm, așa cum ar merita, desigur.

Din această listă selectă, „must have”, în orice enciclopedie a lumii moderne, mai fac parte încă două nume din spațiul literaturii române: Tristan Tzara și Eugen Ionesco.

Mă întreb dacă în viitor, acest clasament nu va fi epurat de o serie de personalități neconvenabile politic, dar aceasta nu este treaba noastră.

Important pentru noi este faptul că prezența lui Mihai Eminescu în această galerie de nume sacre este încă o dovadă a genialității Poetului nostru național, iar pentru tinerii ce doresc să își facă o cultură solidă, temeinică, ar fi un ghid orientativ, începând să cunoască și citească măcar o singură operă din lista acestui clasament de noblețe și valoare spirituală perpetuă.

La începutul secolului I d.Hr. un grup mic de iudei îl înconjoară pe Iisus, ascultându-l învățătura. Ei vor fi primii creștini! Ceva mai târziu și un pic mai numeroși, în Coloseum, printre tigri și lei, aceiași creștini mureau slăvindul-L, spre deliciul sălbăticiunilor din tribună. Deși sfâșiați în bucăți, împrăștiați în toate cele patru puncte cardinale ale arenei mortuare, sângerânde, parcă sătulă de atâta strigăt și besmeticie orgiastică, morți nu erau ei, creștinii, ci spectatorii, îmbuibaiți cu ochii înroșiți de mirosul sângelui nevinovat, devenit sânge martiric chiar în același moment în care ceilalți savurau în neant clipa vremelnice, ea însăși nevrodnică de prezentul veacului mizer. Acestora li se potrivesc cuvintele filosofului Lucius Annaeus Seneca, educatorul împăratului Nero: „**vă temeți de toate, ca și cum ați fi muritori; tânjiți după toate, ca și cum ați fi nemuritori.**” (Despre scurttimea vieții).

Catacombe, persecuții, schingiuri și chinuri de nedescris în cuvinte! Sânge și multă suferință! Iată izvorul existenței lumii creștine, a omului creștin, azi, din păcate, nedemn de acest nume. Omul întunecat la față, precum Lucifer (odată

naturală, părinții și neamul. Acest om, împreună cu clica sa sunt ceata de Irozi și de Cezari, de Împărați și de Regi, stăpânii veacului trădării Celui care ne-a creat, iubit și înviat la veșnicie. Sângele nevinovat, vărsat și scurs stingher pe pământ blestemat, îmbibat de atâtea scâncete de final și ultime ale pruncilor sfâșiați de dinții cruzi și înfomețați ai animalelor sălbatice, și ele nevinovate prizoniere ale ipocriziei și nebuniei umane ajunse la apogeu, strigă din adânc după dreptate.

Este un mister, chiar și pentru cei mai înrâiți oameni de știință, nașterea din sânge de martir a unei religii atât de minunate precum creștinismul. Credința că Împărăția lui Dumnezeu se apropie cu pași repezi era atât de mare încât, fără teamă și cutremur în fața morții, creștinii veacului primar o așteptau cu nerăbdare și seninătate. S-a dorit extirparea lor de pe fața pământului. Ei însă deveneau tot mai mulți. Mulți evrei, urmași ai lui Moise cel ales, și neamurile se converteau în masă la creștinism. Azi, tot în masă, creștinii se descreștinează! Atunci se converteau din dorința de libertate! Azi

Omul Ateu

Suntem creștini! Dar creștinul unde e?

atât de strălucitor), profanează, pângărește în cuvinte și în gest, în gând necurat și iubire perversă, toată istoria lumii noi și vechi. El este cel care roade nestingherit semințe în arenă și insultă, terfelește nonșalant, indiferent, timpul și locul, tradiția și morala, rânduiala și buna cuviință

se leapădă din aceeași dorință! Atunci, fiind viu, știau că mor. Azi, habar n-au că deja sunt morți. Atunci, persecuțiile și moartea i-a coagulat, din rândurile lor ieșind cei mai mari campioni ai credinței. Azi ne întoarcem la credință doar când ne merge rău. Oare Dumnezeu nu vrea să ne meargă bine!?

Minunea Cincizecimii a convertit dintr-o adiere de vânt trei mii de oameni la creștinism. Câteva zile mai târziu erau deja cinci mii! Apoi mai mulți, și mai mulți... Dumnezeu a binecuvântat Biserica. Ea creștea și se întărea în Duhul. Populația Ierusalimului, în ciuda oponenților iudei din vârful piramidei de la Templu, se convertea la Hristos, fără nici o ezitare ori vreo remușcare ființială. Persecuțiile, evenimente oribile ale antichității, au făcut un mare bine Creștinismului primar. Ele au asigurat solul fertil din care mai răsar și azi creștini autentici. În lumea păgână însă e de neînțeles de ce refuză creștinii venerarea împăratului și preferă cu atâta seninătate moartea? Trebuie că sunt fanatici. „*Christianos ad leonem!*” pare-mi că răsună încă sentința lumii idolatre de atunci. Astăzi, aceeași poveste! Alți creștini, mai „*versați*” și mult mai „*competenți*” refuză cinstirea Împăratului divin și preferă, nu arareori cu o fanatică și frenetică indiferență, moartea spiritului lor. Creștinii nu mai sunt dați la lei, au devenit ei hiene, lei, tigri, etc.! Luat de vârtoarea vremii, buimacul, hăbăucul om recent nu mai recunoaște, în lumea (arena) lepădării,

verticalitatea creștină drept statură fundamentală a unui fel uman și demn în același timp de a vieții. Se împlinesc în fapt cuvintele Mântuitorului: „*atunci mulți vor cădea*” (Matei 24,10). Atunci e deja acum! Ne-am orizontalizat! Ca în armată, la ordin. Culcat! Târâș! Înainteeeeee marș! Tragic! Nu cu mult timp în urmă, mulți dintre noi, soldați fiind, deși confuzi, aveam totuși un înainte...

Demnitatea responsabilizează. În vechime era apărută cu prețul vieții, iar pierderea ei te băga în pământ de rușine (pe unii la propriu). Întru Iisus Hristos nu există pierdere de demnitate, autoritate, măreție, prestigiu. Aceste atribute umane nu se pierd devenind creștin sau apărând creștinismul, ci se transmit mai departe, la aproapele și prin el chiar la departele nostru, căci iubirea semenului nu face rău nimănui, ea împlinește Legea (Romani 13,10). „*Ce este omul, dacă singurul câștig al timpului său este numai somnul și mâncarea? Un animal, nimic mai mult.*” (Hamlet, Shakespeare). Trăind în fără-de-lege, Adam cel căzut, strigă tot mai răgușit: Doamne, sunt gol! Adică deșert. Terra incognita e despuată de divin. Și-a lepădat haina creștină! Privită dintr-un înălțime pare o lume plină de nudaști. Un fel de parc împădurit plin de foșgăială, dar nu de dinamica vieții autentice prin sens.

Pr. Dr. Sorin BUGNER

Cum să îți zdrobesti identitatea, deci viitorul, eficient

O intenție bătrână a globalismului (provenind din ambițiile socialismului de secol XIX) este topirea identităților locale într-o megaidentitate mondială, adică un fel de trandafir jumult de petale.

Așa se face că actualmente investițiile în cultura română privesc foarte puțin restaurarea caselor vechi cu stiluri arhitecturale nobile. Multe nu sunt protejate ca monumente istorice special pentru a putea fi puse jos mai ușor. Venim mereu cu jelană că noi nu am avut condiții istorice să construim ca în Occident, dar distrugem cu zel clădiri cu farmec de epocă. În felul acesta, curând turiștii veniți în România nu vor mai putea aprecia decît minunata natură și foarte puțină civilizație

Un singur caz, casa părintească a generalului David Praporgescu (1865-1916) din Târgu Măgurele a fost demolată. Praporgescu a fost primul general român mort în Primul Război Mondial (30 septembrie 1916).

În pofida faptului că venerabila casă data din 1855 și a relevanței ei pentru istoria națională, ea nu a fost înscrisă în Lista Monumentelor Istorice, favorizându-se degradarea ei. Nu s-ar putea spune că nu se știa de trecutul casei, dat fiind că strada unde se afla se numea chiar David Praporgescu, iar în 1974 a fost dezvelit și un bust al generalului, operă a sculptorului Gheorghe Iliescu-Călinești, bust înalt de 1,5 m și amplasat pe un soclu înalt de 1,70, adică deloc invizibil. Generalul mai are două busturi, unul tot în Târgul Măgurele, altul în București, creat de talentatul Carol Stork. Așadar, nu a rămas anonim. Asta îmi aduce aminte de o legendă brașoveană: în

1542 a fost o invazie de lăcuste și Dealul Stâncos a fost rebotezat Dealul Omizilor, iar în final Dealul Romurilor (rame de lemn pe care se așezau țesăturile la albit). Fix pe acest deal era un bolovan imens pe care se putea citi “Dac-ai ști ce este sub mine, m-ai fi întors de mult”. Sumedenie de flăcăi s-au întrecut să răstoarne bolovanul, sperând la o comoară, dar degeaba. Totuși, odată s-au aliat trei flăcăi și au reușit să întoarcă namila. Pe partea lui ascunsă scria cu litere de-o șchioapă “Vă mulțumesc că m-ați întors”. După care bolovanul a rămas de izbeliște până când a fost ridicat de acolo pentru a se construi clădirea Liceului German de Băieți, astăzi Maternitatea Brașov.

Carevasăzică, dacă nu luăm seamă, viața devine și mai complicată decât este de obicei.

Este și greu să ne apropiem de Creator în lipsa efortului de a ne dezvolta inteligența și omenia. Mai ales că credințele sunt vechi, iar lumea nouă nu mai rezonază cu vechimile.

O altă legendă, de data aceasta saxonă, The Horror of Skimmington Ride (Teribila călărire a Marelui Polonic – căci asta înseamnă Skimmington), vorbește despre un nefericit bărbat pocnit peste scăfărlie de nevastă cu un papuc pentru că îndrăznise să soarbă o gură de bere în timp ce legăna copilașul. Când sătenii au aflat de întâmplare, l-au urcat pe polonic și l-au purtat prin tot satul în țipete și muzici stridente.

Lumea veche era construită în privat și pe reguli ale bunului simț și ale firescului. Și avea frică de Sfântul Ion Fierbe Piatră, cum îi ziceau moldovenii

sau de Întrătunul, cum îl numeau transilvănenii. Cine lucra pe 25 mai, de ziua sfântului, se alegea cu livezile și recoltele bătute de piatră. Lumea veche avea pioșenie și față de foc, căci serafimii din cerul cel mai de sus, al nouălea, erau arzători de dragoste pentru Dumnezeu. Cuvântul ebraic serafim este un plural derivat din verbul saraph, care înseamnă “a arde”: “Căci Dumnezeu nostru este flacăra mistuitoare” (Evrei 12:29). De aceea serafimii cu șase aripi sunt roșii și țin în mâini o spadă dublă de flăcări (flabellum la bizantini) pe care scrie “sfânt, sfânt”.

Or, fără omenie și pioșenie, civilizația nu este decât spoială. Vechii țărani mâncau atât la fruct, cât și la post, “udătură”, adică borș preparat din nutritorul suc de tărâțe de făină, legume și ceva smântână. Borșul de primăvară se numea “borș holtei” (mitoc). Mai era și borșul de “topor”, așa de bun încât și dacă puneai toporul să fiarbă în borș, tot delicios ieșea.

Vechii țărani știau să respecte moștenirea înaintașilor și să le cinstească marile fapte.

Felix Nicolau-Universitatea Complutense Madrid

1879 - Statuia lui ION HELIADE RADULESCU
Cea mai veche statuie din București dedicată unei personalități culturale, filologului și omului politic Ion Heliade-Rădulescu.
Amplasată inițial către bulevardul I.C.Brătianu, statuia a fost mutată în actualul loc (Piața Universității, București) în anul 1902
Foto: Tanța Tănăsescu

În acest an s-au împlinit 150 de ani de la dispariția celui care a fost Ion Heliade-Rădulescu, apreciat în epocă drept „părintele literaturii române”, fondatorul presei în Țara Românească. Pașii ne-au purtat spre cartierul Mavrogheni, de odinioară, unde s-a tipărit pentru prima oară remarcabila publicație, marcând nașterea presei autohtone, „Curierul Românesc”, locaș sacru, vegheat peste timp de monumentul funerar al acestui titan al ziaristicii din țara noastră. Am pășit cu emoție în curtea Bisericii Mavrogheni, situate pe strada Monetăriei nr. 4 din București, unde se păstrează cu venerație amintirea lui Ion Heliade-Rădulescu.

În fața intrării în biserică este mormântul scriitorului născut la Târgoviște (promotor al curentului romantic în literatura română, autorul capodoperei lirice „Zburătorul”-1843, considerat de către contemporani „părintele literaturii române”). A fost un traducător prolific (redând limbii române operele unor autori clasici ai literaturii universale: Lamartine, La Fontaine, Dante Alighieri, Goethe, Byron) dar și un filolog autentic (autorul lucrării „Gramatica românească”, tipărită la Sibiu, inspirată de un autor francez). În tinerețe a fost profesor la Școala de pe lângă Mănăstirea Sfântul Sava din București, înființată de Gheorghe Lazăr, dar a cochetat și cu politica (coautor al Proclamației de la Islaz, 1848, membru al Guvernului revoluționar provizoriu și apoi din Locotenența Domnească). A fost membru fondator al Academiei Române și primul său președinte (1867-1870). În ceea ce ne privește, Ion Heliade-Rădulescu este considerat părinte al jurnalismului românesc, alături de Gh. Asaki, dând la lumină întâiul ziar din Muntenia, intitulat „Curierul românesc”, gazetă în limba română, scrisă cu caractere chirilice, scoasă cu unele întreruperi, în perioada 1829-1859, în propria sa tiparniță. Tipografia avea inițial sediul chiar pe aceste locuri, aici fiind tipărit „Regulamentul organic”, prima Constituție a României moderne. Personalitate complexă a epocii, acesta a fost director al Arhivei Țării Românești în perioada 1843-1848, membru activ al primelor asociații culturale din Țara Românească (Societatea literară, Societatea Filarmonică). În anul 1913, Eforia Școalelor a ridicat un monument, marcând astfel locul de veci al

Ion Heliade-Rădulescu

Sanctuarul Presei Românești – în imagini și cuvinte

scriitorului. În partea superioară a acestuia este gravată celebra expresie, preluată din Odele lui Horațiu, „Non omnis moriar”, cu sensul: „Nu voi muri cu totul” sau „Nu voi muri de tot”, iar în partea inferioară se află inscripția „În amintirea lui Ion Heliade Rădulescu, marelui luminător al neamului românesc și luptător pentru drepturile lui. Casa Școalelor recunoscătoare. Ministrul Cultelor și al Instrucțiunii C. Disescu, Administratorul Casei Școalelor, M. Popescu, 1913, august 8”. Extremitatea superioară a monumentului, sub formă de cruce solară de inspirație malteză, având un cerc în mijloc, este vizibilă frontal cât și de pe latura opusă. Monumentul, restaurat în anul 2019, face parte din Patrimoniul Național, fiind înscris în Lista monumentelor istorice (cod LMI/ B-IV-m-B-20111).

„Curierul Românesc” – primul periodic modern din țara noastră

„Curierul românesc”, prima gazetă în limba română din Principate, în care s-au tipărit articole atât în limba română cât și franceză, a apărut începând cu data de 8/20 aprilie 1829, și difuzat prin librăria Iosif Romanov. Punându-și la bătaie averea, Ion Heliade-Rădulescu a cumpărat, împreună cu unchiul său, serdarul Nicolae Rădulescu, la 11 octombrie 1830, de la văduva doctorului Constantin Caracaș, tipografia zisă „de la Cișmeaua lui Mavrogheni”, instalată pe terenul dăruit de tatăl său, fostă proprietate a lui Gheorghe Lazăr. Din 1832 a rămas proprietar unic. Deoarece era posesorul singurei tipografii particulare, lui Eliade i s-a încredințat, din decembrie 1832, funcția de director al Buletinului oficial, precursorul Monitorului Oficial. Primul număr a apărut, în baza Regulamentului Organic, la 8/20 decembrie 1832, sub numele de „Buletin gazetă administrativă” iar de la 15 decembrie 1832: „Buletin, gazetă oficială” (cu caractere chirilice); era un săptămânal cu formatul 19 x 24 cm. În 1839 începe publicarea Monitorului cu litere latine, cele chirilice dispărând complet.

Gazeta „Curierul românesc” avea ca deviză: „Urăsc tirania și mi-e frică de anarhie”. La 27 mai 1848, în toiu evenimentelor Revoluției, „Curierul românesc” a fost suspendat/suprimat, la intervenția comisarului imperial rus A. O. Duhamel. În aceste condiții, fondatorul ziarului a protestat energetic, chiar a înapoiat diploma de mare clucer. Ulterior evenimentelor Revoluției, ziarul a reapărut, dar la 12 decembrie 1859 și-a încetat apariția, astfel sfârșind istoria primei gazete românești, cu periodicitate constantă și cu apariție îndelungată.

Chipul de bronz al lui Brâncuși, autor Silvia Radu. Foto: Tanța Tănăsescu

Cei mai importanți scriitori ai epocii și-au publicat principalele opere în „Tipografia lui Eliad”. Acesta mai era posesor al unor proprietăți situate în „Câmpul lui Eliad” de la Obor, unde avea „trei case mobilate, compuse din 36 de încăperi.”

În curtea Bisericii Mavrogheni este și monumentul dedicat lui Moise Nicoară (1784-1861), jurist, profesor, traducător, scriitor și important luptător pentru

drepturile românilor din Banat și Crișana, care învățase, printre altele, și limba turcă, la Institutul de Limbi Orientale din Viena, cu gândul să devină diplomat. După o scurtă perioadă, în care activează ca voluntar în armata Imperiului Habsburgic, aflată în război cu Napoleon Bonaparte, se stabilește la București, în 1813, devenind profesor de limba germană și limba latină la Școala lui Caragea Vodă. Până în 1825, pentru activitățile sale patriotice este arestat și închis de mai multe ori, dar vremurile schimbându-se, i se oferă șansa nesperată să părăsească Imperiul Habsburgic. Din 1825 până în 1850 a pendulat între București, Iași, Constantinopol, Odessa, Sankt Petersburg, nerenușând nici un moment să facă cunoscută situația românilor din Transilvania. În 1829, a fost ales primul episcop ortodox român la Arad. Moise Nicoară a avut o bătrânețe chinuită datorită sărăciei și a faptului că își pierduse vederea. A fost înmormântat în Cimitirul Public de la Biserica Mavrogheni, fiind condus pe ultimul drum de contele D. Rosetti, de Dimitrie Laurian, fiul lui August Treboniu Laurian și de frații Golești. În 2005, sculptorul Mircea Corneliu Spătaru a realizat în curtea Bisericii Mavrogheni monumentul din bronz dedicat lui „Moise Nicoară”.

Amintim că, tot pe aceste locuri, a fost inaugurat în anul 1870, la data de 24 februarie, primul sediu al Monetăriei Statului, funcționând în localul școlii înființate de chiar domnitorul ctitor, Mavrogheni. Evenimentul s-a desfășurat în prezența prințului Carol I, a primului ministru Alexandru Golescu și a lui I.C. Brătianu. Până în acel an, majoritatea monedelor au fost bătute în străinătate, mai ales în Birmingham. Acest sediu, care a funcționat doar câteva luni, fiindcă Imperiul Otoman a protestat vehement, România neavând dreptul câțiva ani să mai producă monede proprii, a fost demolat în anul 1912, pe locul rămas fiind construit actualul palat al Muzeului Țăranului Român, după ce acolo a fost o perioadă sediul Școlii de Belle Arte.

Constantin Brâncuși, cântăreț bisericesc ?

O plăcă postată la intrarea în curtea bisericii ne anunță că, între 1898-1902, Constantin Brâncuși a cântat în Corul Bisericii Mavrogheni în timp ce era student la Facultatea de arte frumoase de la București. Tot aici se află și chipul în bronz al marelui artist, creat de Silvia Radu.

Alături se află fosta Școală Comunală Mavrogheni, astăzi școală generală purtând numele marelui om de cultură, scriitor, întemeietor al presei moderne românești, Ion Heliade-Rădulescu. Școala Comunală Mavrogheni este una din bijuteriile arhitecturii românești, construită în anul 1896 de Giulio Magni, fost arhitect italian, angajat de Primăria Capitalei și Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice să supravezeze construcția de imobile pentru instituțiile statului, precum și numeroase construcții pentru personalități sau oameni cu dare de mână din România. După planurile arhitectului italian s-au construit Academia Tehnică Militară, Hala Traian și multe altele. Operele sale au fost influențate de stilul arhitectului Ion Mincu, astfel încât se poate observa că această clădire este inspirată evident de cunoscuta construcție din apropiere, Bufetul de la Șosea, realizare a arhitectului Ion Mincu, datată 1892.

-Cu aceste adnotări, invităm cititorii să poposească în acest loc din București, unde pot să retrăiască o epocă memorabilă a istoriei presei românești.

Finanțat de DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Organizat de

FESTIVALUL COPILĂRIEI

ZIUA ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

Expoziție REFLEJO DE MI VIDA EN COLORES de MAIA THEODORA CRETU în Centrul Civic LEPANTO (C/Ronda Marrubial) din 20 mai până pe 3 iunie

Teatru pentru copii AMINTIRI DIN COPILĂRIE (adaptare după PUPĂZA DIN TEI de ION CREANGĂ)

Prezintă: Teatrul de buzunar PUPPETS ART-TIME DUMINICĂ 29 MAI la Centrul Civic LEPANTO de la 16.30 până la 18.00

Ateliere creative pentru copii și părinți în Parcul din fața Sediului Asociației TRAIAN (C/ Ronda Marrubial) de la 18.00 până la 20.00

Colaboratori: Asociația Familiei Române din Córdoba și Asociația Povestea Abecedarului Sevilla

Colaboratori: Părinții Carabao și Delegația de Participare Culturală Centrul Civic Lepanto

AYUNTAMIENTO DE CÓRDOBA

Festivalul Copilăriei și Ziua Românilor de Pretutindeni în Córdoba

DE MI VIDA EN COLORES" (REFLEXE ALE VIEȚII MELE ÎN CULORI),

-Spectacolul "AMINTIRI DIN COPILĂRIE", jucat de Teatrul de buzunar Puppets Art Time

-Muralul "ZIUA ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI", făcut de copii ai românilor ce locuiesc în provinciile Córdoba și Sevilla.

Mulțumim pentru colaborare Asociației Povestea Abecedarului și Grupului de Teatru de buzunar Puppets Art Time. Aceste activități au fost organizate și cu susținerea Asociației româncelor din Córdoba și Asociației Românilor din Córdoba/Santa Ella.

Activitățile au contat cu finanțarea Departamentului pentru Români de Pretutindeni

în cadrul Proiectului "Activități culturale în 2022" iar spațiile de desfășurare au fost cedate gratis de Departamentul pentru Participare Cetățenească a Primăriei Córdoba.

ASOCIACION HISPANO RUMANA DE CORDOBA TRAIAN

În Cordoba, la sfârșitul lunii mai, am sărbătorit Festivalul Copilăriei și Ziua Românilor de Pretutindeni.

Activitățile organizate au fost:

-Expoziția tinerei Maia Theodora Crețu "REFLEJOS

Sărbătorim Ziua Internațională a Copilului la teatru

E început de iunie, iar zilele acestea ne ducem cu gândul la copilărie, vârsta aceea nevinovată în care bucuriile, dar și necazurile sunt trăite la cote maxime. Și pentru că odată cu 1 iunie copiii sunt sărbătoriți în lumea întreagă, nici copiii români din Spania, beneficiari ai Parteneriatului Educațional Școală-Familie-Biserică (Valdemoro, 2022) nu au fost uitați. Așadar, duminică, 5 iunie, după-amiază, sala Teatrului Tyl-Tyl din Navalcarnero (Madrid) s-a umplut de copii mai mici și mai mari, elevi de la Cursul de Limbă, cultură și civilizație românească, predat de d-na prof. Vanina-Mirela Constantin-Peța și cei de la Școala Parohială „Sfinții Mărturisitori” Valdemoro, împreună cu părinții acestora.

Pentru toată munca depusă în acest an școlar, prin grija preotului paroh Dorin Sas, copii au fost premiați cu o intrare gratuită la o piesă de teatru în

care protagoniștii au fost copiii și copilăria cu amintirile ei. Amintirile arhicunoscute ale lui Nică a lui Ștefan Apetrei Ciubotariu, mai precis cele legate de Pupăza din tei, au fost readuse în centrul atenției, într-un limbaj scenic bazat pe cunoaștere și cercetare și cu un vădit caracter educativ, într-o notă comică plină de farmec pe tot parcursul reprezentației. Protagoniștii au fost Trupa de teatru de buzunar Puppets Art Time din Iași, aflată în aceste zile în turneu în Spania. Membrii trupei: Ecaterina Rotaru (Mămuca) dar și impresară, Laurențiu Vasilache (Nică) dar și realizator decor și Tudor Rotaru (Mătușa Măruca, Moșneagul) dar și regizor și scenarist, sunt absolvenți ai Universității de Arte George Enescu din Iași, secția Arta Actorului Mănuitor de Păpuși și Marionete, actualmente profesori de teatru pentru copii la Școala Populară de Artă, dar și în sistem

privat. Artiștii menționați se pot lăuda cu o sumedenie de turnee în străinătate, în Spania fiind pentru a treia oară.

Calitatea excepțională a muncii actorilor s-a văzut în emoția frumoasă pe care au generat-o publicului, fiind răsplățiți nu doar de râsetele colorate și aplauzele sincere ale copiilor și părinților, ci și de specialiștii în domeniu, trupa având în palmares și un premiu pentru Cea mai bună trupă de teatru în cadrul Galei Tinerelor Valori din Iași pentru activitatea națională și internațională.

Fotografia de grup la finalul reprezentației a immortalizat frumusețea unei duminici de iunie, în care cei mici și cei mari au fost părtași neuitatei povești Pupăza din tei, creația inegalabilului Ion Creangă.

A consemnat: prof. Vanina-Mirela Constantin-Peța

Ziua IEI in Iordania

24 iunie, ziua IEI, este o ocazie cu care, prin intermediul acestui articol Asociația Iordaniano-Română pentru Cultură AIRC dorește să aducă un omagiu acestei frumuseți deosebite care este IA și costumul popular românesc.

Așa cum unele civilizații au lasat posterității unele obiceiuri și tradiții sau urme ale dăinuirii lor descoperite ulterior de arheologi, tot așa și țărâna română și-a cusut visele, speranțele, decepțiile, fricile, credința și viziunea asupra vieții și a morții pe costumul popular.

Costumul popular este arta și istoria noastră, este originea țărânului; "Veșnicia s-a născut la sat", spunea poetul Lucian Blaga, de la sat ne tragem "seva" identității, a istoriei, a tradițiilor, obiceiurilor și a credinței.

Revenind la costumul popular și respectiv la IE, istoria ne spune că IA a fost purtată prima dată înaintea erei noastre în perioada culturii Cucuteni și răspândită azi pe teritoriile Munteniei, Transilvaniei, Moldovei și Basarabiei, reprezentând astfel procesul etnogenetic românesc.

IILE diferă de la o zonă la alta, iar prin intermediul elementelor și culorilor folosite descifrăm vârsta, statutul social și identitatea celui care o poartă. Motivele populare nu au doar un rol estetic, ele fiind de fapt un mod de exprimare; sursa fiind natura și viața de zi cu zi. Fiecare motiv de pe o IE are o simbolică, o anumită semnificație, spre exemplu: bradul simbolizează viața, verticalitatea; spirala simbolizează evoluția (acest motiv este adesea întâlnit pe IILE purtate de femei recent măritate). Un alt motiv adesea întâlnit este trifoiul cu patru foi, despre care cu toții știm că este un simbol al norocului.

Motivele florale simbolizează tinerețea, iar spicul de grâu se spune că aduce prosperitate; cocoșul în credința populară alungă spiritele rele și protejează purtătorul de ghinion.

Alte motive întâlnite sunt liniile și formele geometrice care bineînțeles au și ele simbolistica lor. Liniile drepte horizontale sugerează moartea pe când liniile verticale, viața. Liniile ondulate simbolizează apa iar linia dublă eternitatea; cercul reprezintă soarele care simbolizează ciclul vieții.

Cromatică costumelor populare variază în funcție de zonele geografice, de perioadele în care oamenii le purtau sau ocupația acestora.

Ca și un element de bază al culturii noastre, portul popular românesc a devenit un eveniment internațional, IA fiind sărbătorită în toate comunitățile de români iar în Iordania am organizat o șezătoare în cadrul căreia i-am învățat pe cei mici dar și pe cei mari cum să confecționeze o IE, scopul șezători fiind păstrarea și promovarea identității și a valorilor noastre naționale oriunde viețuiesc românii de pretutindeni.

Timid, dar cu speranță, asociația noastră încurajează purtarea costumului popular, al IEI, pentru că straietele noastre sunt martorii credinței, istoriei și verticalității noastre; straietele noastre sunt ambasadorii tăcuți ai nației noastre, iar noi, ca asociație de cultură promovăm și încurajăm tineretul în a purta IA, indiferent de ocazie, pentru că ea ne definește și este martora a trecutului și prezentului nostru.

Crina Saif,

Asociația Iordaniano-Română pentru Cultură AIRC

24 iunie - ZIUA UNIVERSALĂ A IEI

“La blouse roumaine”

Primul care a atras atenția lumii asupra particularităților bluzei tradiționale românești a fost pictorul francez Henri Matisse, unul din marii fondatori ai artei moderne din secolul XX, alături de Pablo Picasso și Vincent Van Gogh, printre alții.

Matisse era atât de fascinat de simplitatea și eleganța costumelor populare pe care i le-a dăruit prietenul său, pictorul român Theodor Pallady, că a ales să le picteze în nenumărate variante. Cea care a rămas în memoria publică a fost “*Bluza românească*”, celebrul tablou cu fond roșu.

1940, aprilie

Henri Matisse

Celebrul portretist Henri Matisse, impresionat de Româneasca ie, modelele din ață le-a descris cu suflet neaș, par'că!...

Cu mândrie...

Au epatat excentricul Paris cu-o prospețime în culoare vie portretele celebrului Matisse, ce bustul 'și-'l întrezăreau din ie...

De-atâtea nuduri roase de plictis închisă-'ntr'-o vulgară colivie, măiastra mână liber s'-a deschis, a definit celesta armonie în ie!...

Și-a semnat:

Henri Matisse...

Autor: Christian Mocanu, “O istorie a neamului în versuri”

La începutul secolului al XX-lea, Regina Maria a României, adică Maria Alexandra Victoria, Prințesă de Edinburgh, Saxonia Coburg și Gotha, a fost prima promotoare a costumului tradițional românesc.

La început, nobilimea autohtona a fost uimită să o vadă îmbrăcată ca oamenii de rând. Treptat, regina a stabilit o adevărată modă. Doamnele din înalta societate purtau adesea această piesă de vestimentație. Și a fost pentru prima dată când tradiția s-a reinterpretat prin utilizarea altor materiale, cum ar fi mătasea și ața de aur.

După Matisse, nenumărați pictori s-au îndrăgostit de bluza românească. Piesă de bază a costumului popular românesc, bluza poate fi mai lungă sau mai scurtă, confecționată din cânepă, în sau lână, brodată cu motive tradiționale care diferă de la o zonă la alta. Este decorată cu broderii cu motive populare românești, în special pe mâneci, pe piept și pe guler, uneori, cu mărgelile sau paiete.

Modelele de broderie, culorile și semnificația diferă de la o zonă la alta în ținuturile locuite de români, de la Nistru până în Banatul sârbesc.

Acestea diferă, de asemenea, în funcție de vârstă și de starea civilă. Etimologia cuvântului ie, derivat din latinescul “*tunicae lineae*”, înseamnă “tunică subțire purtată direct pe piele”. Se presupune că prima bluză de acest stil a fost purtată de către oamenii culturii Cucuteni, între

4500 și 3000 î.Hr. Această piesă de vestimentație este prezentă în toate ritualurile importante ale poporului român, de la botez la înmormântare, la nunți și la sărbători religioase.

În ceea ce privește portul tradițional, el conține simboluri profunde, elemente care vorbesc despre soare și stele, despre pământ și flori, despre etapele existenței, despre divinitate, despre legătura dintre om și natură, despre lupta dintre bine și rău.

În 2013, o comunitate online din România, numită La Blouse Roumaine, a dat naștere mișcării prin care, ziua de 24 iunie, sărbătoarea solstiului de vară, a devenit Ziua Universală a “*Iei*”. Este un fapt că acest costum este o comoară de o valoare istorică, antropologică, estetică și spirituală incalculabilă. Și a sedus adesea celebrități din întreaga lume, de la pictori și fotografi, până la actori și cântăreți care au ales să o poarte. Bluza tradițională românească a trecut treptat de la tradiția noastră la tradiția întregii lumi, în garderoba fiecăruia.

În epoca hippie a anilor '70, ea a fost prezentă pe străzile din întreaga lume, în filme și pe scenă. Nu e de mirare că a ajuns și pe podiumurile de modă. Dar acest salt a fost făcut și datorită lui Matisse. Matisse este din nou responsabil pentru faima bluzei românești. Designerul Yves Saint Laurent a fost întotdeauna un îndrăgostit de lucrările lui Matisse. Gwyneth Paltrow a purtat ie în calitate de față vizibilă a brandului Yves Saint Laurent. Dar ea se amestecă într-o mare de anonimi și celebrități care iubesc bluza românească.

Așa cum am spus, în 1940 Henri Matisse a pictat “*La blouse roumaine*”, un tablou surprinzător și inovator care ne captivează și astăzi, inspirat de o manifestare genială în artă, costumele populare tradiționale românești. Atras de celebrul tablou, Yves Saint Laurent a creat pentru colecția de toamnă-iarnă 1981, “*La blouse roumaine*”, ca un omagiu adus lui Henri Matisse. Modelele au purtat, de asemenea, fuste iar părul le era legat ca la fetele din satele românești cu o eșarfă lungă și brodată.

“Copila” de la Hotărani

Acesta a fost doar începutul unui drum lung. Colecția Philippe Guillet, cele ale lui Tom Ford, Oscar de la Renta, Carolina Herrera, arată calea spre universalizarea bluzei românești.

Admirația trece prin momente ciudate, incomode uneori, ca atunci când creatorul de modă Tory Burch a copiat, în detaliu, o haină tradițională românească expusă la Metropolitan Museum of Art, în speranța că nimeni nu va observa. S-a întâmpnat din nou cu o colecție Dior, brand care a ajuns să-și ceară scuze și să dea credit costumelor românești care l-au inspirat.

Un costumul original românesc valorează 500 de euro. Un exemplar cu eticheta Dior valorează 30.000 de dolari. Există multe lucruri care reprezintă o bună sursă de inspirație pentru creatorii de modă. Deși este plăcut să vedem că tradiția încă mai stimulează artiștii din întreaga lume, unde se trasează linia de demarcație?

Când este un produs un “original” și când poate fi considerat o “copie”?

Gestul devine de neiertat atunci când sursa de “*inspirație*” nu este dezvăluită, atunci când haina este prezentată ca fiind originală, creată din nimic, scăzând importanța a mii de ani de istorie și semnificație.

Există inspirație, bineînțeles! Dar costumele originale trebuie să fie puse în valoare și trebuie evitată însușirea culturală.

Sărbătorim prezența bluzei românești în filme, în muzee și expoziții, pe podiumurile, scenele și străzile din întreaga lume. Vrem ca lumea să o cunoască, să o admire, cu respectul pe care îl merită orice simbol național, orice costum regional din lume.

Redacția Români în Andalucia

Privind prin fereastra Overton

Fragment din volumul *Bărbați Contagioși*, al doilea volum al seriei *Contagii*

Laura Cătălina Dragomir
Nona Oprixor

Trăgătorii trebuie să lovească ținta. Scopul lor este inclus în însăși definiția termenului. Există un instinct care ne face să vedem lucrurile așa. Stabilim scopuri și luptăm să le ducem la îndeplinire. Oricare ar fi ele, obișnuim să le atașăm metafore care au de-a face cumva cu trasul la țintă. Obținerea unui mare beneficiu economic poate fi „*punct ochit, punct lovit*”, plus alte sute de analogii cu sportul, din aceeași categorie. Din antichitate, și poate că dinaintea ei, când reușim să cucerim o persoană de care suntem îndrăgostiți, asociem asta cu săgețile, în special cele ale lui Eros – Cupidon. Există și variante în care Amor are un pumnal. Dacă ne anihilăm inamicul, putem spune că i-am „*băgat un gol*”. Existența sportului în sine este dovada că vedem viața ca pe o competiție. Trebuie să alergăm mai bine ca dușmanul, și la sfârșit să nimerim, fie că e vorba de dragoste, fie că e vorba de război.

Să adăugăm cantitatea impresionantă de filme în care gloanțele trebuie să-și lovească ținta. Acele personaje, la fel cu trăgătorii reali, trebuie să aibă capacitatea de a depăși excitația provocată de adrenalină, de a judeca la rece pentru ca apoi să lovească cu o mână fermă. Acestea sunt atribute pe care specia noastră le apreciază în mod special. Pentru a afla când a început să se formeze această idee, ne putem întoarce la vremurile când abilitatea unui vânător, o lovitură norocoasă, însemna hrănirea tribului. Dar putem merge și mai în urmă, pe scara evolutivă, chiar și înaintea mamiferelor. Prefer azi să aleg un exemplu din lumea păsărilor.

Există povești apocrife care au fost transmise ca adevărate, printre care și incredibila moarte a lui Eschil. Dramaturgul ce fundează temelia tragediei antice își plimba des lucioasa chelie în puternicul soare al Mediteranei. După cum explică istoricul roman Valerius Maximus în unul din cele nouă volume din *Fapte și cuvinte vrednice de luare aminte*, cea mai suculentă anecdotă a vremurilor precreeștine, augurii au prezis o moarte atroce pentru Eschil: un acoperiș urma să se prăbușească peste el, așa că acesta ar fi decis să trăiască sub cerul liber. În antichitate, futurologia era treabă foarte serioasă. Într-o zi, a primit impactul direct în cap al unei broaște țestoase, aruncată de un vultur care zbură la mare înălțime. Se presupune că era vorba despre vulturul negru (*Aegyptius monachus*), care are obiceiul să lasă să cadă țestoase pe stânci, pentru a le deschide așa carapacea. Putem presupune că vulturul a confundat chelia cu o piatră. Deși era un incredibil țintaș, pasarea a rămas nemâncată în acea zi, deci, în realitate, nu și-a atins scopul. S-a zis că profeția oracolului s-a împlinit, că o casă a căzut deasupra capului poetului, dar nu a lui, ci casa țestoasei. Când e vorba de forțat lucrurile pentru a se potrivi tiparelor gândirii magice, oamenii au un talent deosebit.

În afară mitului în care intervine un *deux ex machina* ornitologic, Eschil s-a intrat în legenda și printr-o grava acuzație ce i s-a adus. Titanul

Prometeu, personajul piesei ce i se atribuie, a revelat muritorilor secretul focului. Pe același calapod, Eschil a fost acuzat de asebeia, pentru ireverența sa față de divinitate. S-a zis că și-ar fi folosit piesele pentru a revela secrete ale cultului Misterelor Eleusine, dar a reușit să câștige în tribunal. Societatea sa nu îi permitea împărtășirea unui timp de cunoștințe considerat sacru, limitat pentru un număr extrem de restrâns de inițiați. Acuzatorii l-au țintit, dar nu l-au nimerit.

„*Părintele tragediei antice*” a considerat însă că cele treisprezece victorii în competiții teatrale nu sunt importante în fata eternității, preferând să se recomande în epitaful pe care și l-a compus pentru piatra funerară, ca soldat.

„*Aici zace Eschil, atenianul, fiul lui Euforion, Pe care îl ajunse moartea în Gela cea cu grâne strălucitoare;*

Luptător glorios, amintirea lui o păstrează câmpia de la Maraton

Și perșii pletosi care i-au cunoscut curajul.”

Moartea lui Eschil, Cronica tabloului florentin de Maso Finiguerra (sec. Al XV-lea)

Forțând o comparație peste milenii, nivelul inovativ al tragediilor sale ar fi peste cel al lui Orson Welles în cinema, dacă ținem cont de faptul că Eschil a construit practic originile reprezentației teatrale. Să zicem că a pus piatra pe care se ridică azi Hollywoodul. Și să mai zicem că Fereastra Overtoniană a secolului său a apreciat realizări ce astăzi nu ne interesează atât de mult, interzicându-i o exprimare teatrală ce astăzi ar fi fost extrem de apreciată. Cum nu știu dacă Eschil a câștigat procesul în mod corect, nu știu dacă merită să îi recitesc toată opera căutând revelațiile secrete. Nici nu știu dacă e posibil ca acestea să se fi pierdut

prin traducere. Cert e că dragostea pentru scenă l-a băgat în bucluc și a ajuns pe o listă neagră pentru că a luat-o înaintea timpurilor și a scris lucruri care intrau în teritoriu interzis.

Să ne limităm să definim cu simplitate conceptul de Fereastra a lui Overton ca deschiderea pe care societatea o permite din punct de vedere al mentalităților, politicilor considerate corecte. Este ușor de înțeles: de exemplu, divorțul este de neconceput pentru o societate fundamental religioasă, dar cu timpul devine pur și simplu la modă. Ce era demoniac ieri, astăzi poate fi absolut banal. Legile binelui și răului nu sunt atât de eterne cum par. Milioane de persoane folosesc Viagra, dar doar un număr restrâns ar fi dispuse să recunoască asta în public. Fereastra Overtoniană a prezentului încurajează consumul, dar nu-i apreciază pe cei ce au nevoie de ajutor.

Oarecum respectând același tipar, Fray Luis de León, renaștător spaniol, profesor universitar în Salamanca în secolul al VI-lea, a îndrăznit să realizeze o traducere a Cântării Cântărilor în limba castiliană. Era un deștept, un intelectual adevărat, credea în studiu, în rigoare, en rationament. Făcea parte dintr-o rigidă structură birocratică, dar gândea singur. Era un educator talentat și un poet atât de bun că și-a câștigat locul în manualele moderne. A crezut că dacă dă traducerea unor cântice aleși, nu se expunea prea mult. S-a înșelat. Sinodul de la Trent stabilise clar ca predica se putea spune în limba populară, dar traducerea Bibliei în limba vernaculară, după dezbateri abundente, nu fusese admisă. Biblia governa viețile și dădea cheia mântuirii după moarte. Chiar și așa, nu putea fi cunoscută decât prin intermediar. Nemurirea sufletului depindea de preotul bisericii locale. Iar Cântarea Cântărilor nu era tipul de text biblic pe care clericii să fi dorit să-l dezbate cu enoriașii. Deseul carnal trebuia strunit. Un poem erotic, fie el și interpretat alegoric de către teologi, ducea la mari probleme dacă circula prin lume în limba vulgului. Așa a ajuns Fray Luis nu doar pe o listă neagră ci și la pușcărie.

Gelozia în lumea academică se poate servi de numele lui Dumnezeu și de Inchiziție, dacă e cazul. Poezia a fost dată cu capul de pereți de multe ori în istorie, și încă mai este. Să adăugăm certuri tribale între augustinieni, dominicani și ieronimiști, fiecare cu ierarhiile, favorurile și rivalitățile lor. Culmea, Fray Luis, cel care atât a scris despre pacea interioară, a scris cele mai bune poeme într-o celulă.

Pe deasupra, eroul nostru avea sânge de iudeu. Cariera nu-i era de ajuns să-i demonstreze meritele. Până la urmă, motivul real era banal, ca de obicei. Observațiile lui despre operele unui coleg, azi uitat și ignorat, nu fuseseră bine primite. Imediat s-a realizat o alianță, un denunț. A fost acuzat de distincii și respectabili colegi în fața Inchiziției că avea păreri inacceptabile și că a tradus fără permisiune Cântarea Cântărilor. Așa sună discursul procurorului, așa zisul Avocat al Domnului (*advocatus Dei*):

„*Iluștri domni: [...] Îl acuz penal pe profesorul*

Fray Luis de León, din ordinul Sfântului Augustin, profesor de teologie la Universitatea din Salamanca, descendent al unei generații de evrei [...] pentru că a spus, a afirmat și a susținut mulți eretici și scandaloase propuneri [...] În primul rând a zis că ediția Vulgata are multe defecte și că se poate face o [traducere a Bibliei] mai bună.”

Acuzația procurorului începe cu insinuări medievale, afirmând că preferința filologică a lui Fray Luis de León pentru „adevărul ebraic” exista chiar în propriul lui sânge. Studentul Salazar, martor al acuzației, ar fi auzit ca profesorul a zis ca în Cântarea Cântărilor este vorba despre dragostea lui Solomon pentru o femeie, și nu despre dragostea pentru divin. Fray Gaspar de Uceda, profesor și el, a auzit îngrozitoarea declarație a acuzatului: Cântarea Cântărilor era în realitate un carmen amatorium (un poem erotic). Da. S-a făcut pușcărie pentru genul asta de afirmații. În alta epocă, Fray Luis ar fi plătit mult mai scump pentru această „*crimă*”. Dar poate în altă epocă n-ar fi gândit așa. Până la urmă, noroc cu Renașterea.

Fray Luis nu a negat niciodată traducerea, clarificând că era vorba de un manuscris privat (nu îl tipărise niciodată și nici nu intenționa să o facă); adevărat sau nu, a spus că i-a fost furat din chilie, copiat și folosit împotriva lui. Apărarea a susținut că traducerea era pentru o verișoară călugăriță, care nu știa nici ebraică, nici latină și îi ceruse profesorului să-i explice acea parte neobișnuită a Bibliei).

De altfel, merita spus este admirabil că atât religia evreiască, cât și cea creștină au plasat Cântarea Cântărilor în canonul sacru, oricâte opoziții ortodoxe s-au întâmpinat de-a lungul secolelor. Evul Mediu se terminase, Mentalitatea renescentistă, sau poate alte tipuri de lupte și interese, au făcut ca Fray Luis să câștige procesul. Surprinzător! Indiferent de motiv, un om decent, talentat și deștept a învins Inchiziția, a învins geloziile și capcanele răutății mediocre.

Partea mea favorită decurge după cinci ani de pușcărie, când profesorul se reîntoarce la catedră. Atunci se zice o simplă frază ce mă impresionează în context mai mult decât O, Căpitane, Căpitanul meu!, poemul lui Walt Whitman. Aceasta îl transformă pe Fray Luis de León în profesorul meu favorit. A intrat în clasa plină de studenți emoționați, care își stăpâneau ovațiile și aplauzele, i-a privit lung un timp și după atâta dureroasă absentă, a început lecția cu două cuvinte ce mi-au rupt sufletul mai mult decât orice declarație ideologică: „*Spuneam ieri...*” Asta a zis după cinci ani de calvar. Și-a început lecția ca de obicei, cu cuvintele „*spuneam ieri...*” Așa a șters cu buretele Inchiziția și puterea ei. Așa de glorios a ieșit de pe listele negre făcute de mediocrii săi colegi. Așa se rezistă. Se predă ștăfeta zilnic, de-a lungul istoriei, iar omul își câștigă drepturile, luptând un ieri după alt ieri. Nu e vorba doar de o zi după alta. Acest „*ieri*” asigură o continuitate, punând între paranteze toate pauzele pe care rațiunea a fost silită să le facă.

Procesele se pot pierde sau nu. Contează lupta. În cadrul lor, Acuzarea și Apărarea se află într-un conflict etern la care participăm cumva cu toții, căutând armonia și justitia. Ieri după ieri.

Pisica și șoarecele sunt forțați uneori să formeze o echipă provizorie, pentru a învinge un inamic comun: acesta este deja un leitmotiv al serialelor TV „*deștepte*” precum Billions sau The Blacklist. Asta ar fi metoda supremă de reglare a tirului. Eroii,

conștienți de propriul narcisim, văd ca singura soluție pentru a-și atinge ținta este parteneriatul cu inamicul ce urâsc, dar și respectă. Și sunt capabili să facă această tranziție intelectuală, să-și învingă nevoia viscerală de a înjunghia dușmanul, de a o amâna, și a prefera să se folosească de atributele acestuia pentru a-și atinge scopul. În ambele seriale citate, sezoanele preferate de public sunt cele în care eroul și antagonistul se unesc, forțați de împrejurări: personajele interpretate de Damian Lewis și Paul Giamatti în Billions, și cele de James Spader și Megan Boone, în The Blacklist.

Toate aceste schimbări de strategie, deja uzuale în narațiunea TV a prezentului, se bazează pe Teoria jocurilor ca știință matematică și trebuie să servească mereu unui scop major. Altfel rămân în categoria ieftină a jocului scaunelor muzicale, în care cel ce își pierde locul se decide destul de aleatoriu. Publicul iubește schemele narative tip Zece negri mititei (Agatha Christie), în care inamicii sunt eliminați unul câte unul, dar în modernitate, se pretinde un context mult mai complex, care să impună schimbarea în Jocul (Urzeala) Tronurilor.

„*Ase face frate cu dracul până se trece puntea*” devine lecție importantă, o cerință vitală pentru cei ce se introduc în artele politicii, finanțelor sau ale oricărui tip de strategie evoluată. Iar în modernitate, fraternitatea cu diavolul coexistă cu meditația zen, justificările holistice și reciclarea plasticului; pentru că așa ne simțim mult mai buni și așa, cu adevărat „scopul scuză mijloacele”. Celebra afirmație nici măcar nu apare în Principele lui Machiavelli. Am putea spune că este un synopsis concis, sau o frază cheie, un slogan perfect. Dar filosofia politică a italianului renescentist e mult mai complexă și ne întoarce din nou la context. În realitate, Niccolo Machiavelli spune că puterea este legitimată să acționeze cum crede de cuvință pentru a păstra tronul. Dincolo de legile de acum jumătate de mileniu, și în ciuda legilor de azi, puterea tinde să aibă impresia că are mereu dreptate, că ea știe mai multe decât „*norodul*” și chiar are dreptul să comită ilegalități în numele unui așa zis „*bine-comun*”.

Richard Nixon s-a dat de gol în fața unui incisiv David Frost, ziaristul ce și-a câștigat astfel dreptul de a deveni personaj de teatru și de film. Presat de interviewer, președintele american a scapat atunci, în 1977, ceea ce puternicii, în general gândesc: dacă ilegalitatea este comisă de președinte, atunci, în realitate, nu este ilegalitate. Cumva, printr-o misterioasă operație *deus ex machina*, ilegalitatea îi este permisă puternicului zilei, pentru că el este deasupra legii.

Azi e considerat mitic, unul dintre cele mai mari interviuri din istorie, cum nu se mai fac, din cele „*de-adevăratele*”. Azi Frost este etichetat ca un geniu al jurnalismului, dar atunci, Nixon a crezut ca e dintre cei slabi, de care se putea folosi pentru a-și curăța imaginea. L-a subapreciat, l-a considerat un aliat temporar, un lingușitor ce cauta să se agațe de numele său de fostă glorie căzută în dizgrație, pentru a face ceva zgomot și a putea avea o carieră. Poate ceva din asta era adevărat, jurnalistul fiind un playboy cunoscut și un ambițios, dar interviul a fost în realitate un meci mare în care a existat pentru public un singur învingător: Frost. Asta s-a întâmplat în special pentru că ziaristul a scos la lumină porția de Machiavelli ce zăcea în Nixon, atât de evidentă, dar atât de imposibil de recunoscut. Indiferent de valorile reale ale lui Frost, într-o democrație, sunt lucruri care nu se pot spune fără să recunoști

implicit că politica înseamna manipularea celor mulți, a celor ce votează, iar fraza lui Nixon este din frazele cheie în care adevărul intim iese la lumină, deasupra convenționalismelor de orice tip. Fereastra Overtoniană nu permite cu nici un chip astfel de gândire exprimată pe față. De aici necesitatea folosirii artelor manipulării în cazul politicianilor dornici de manevre tipice tiraniei.

A fost o vreme când oratorii studiau anticii pentru a învăța cum se construiește un discurs convingător: Eschil însuși sau Iulius Cezar. Azi se prefera monoloagele lui Al Pacino (de pilda), așa ca, de fapt, se recurge la marii scenariști ai Hollywoodului pentru a domina rapid arta negocierii și convingerii. Avocatul diavolului este numele unui film de succes dar și un concept legal. Al Pacino joacă rolul Satanei, atotputernic îndeplinitor de vise. În faimosul sau monolog, stabilește că Dumnezeu l-a prins pe om în uriașa sa glumă cosmică, dotându-l de instincte, apoi inventând reguli împotriva lor: „*Atinge, dar nu gusta. Gustă, dar nu înghiți.*”

Al Pacino în Avocatul Diavolului

Advocatus diaboli, pe latinește, este invenția Bisericii Catolice, și era un birocrat în deajuns de deștept și capabil să argumenteze împotriva sfințirii unui candidat, revelând astfel defectele de caracter sau falsitatea dovezilor în favoarea canonizării. Jocul între Avocatul diavolului și Avocatul lui Dumnezeu (advocatus Dei) ținea audiența cu sufletul la gură, așa cum marile procese televizate sau filmele cu avocați sunt capabile să o facă, etalând arta confruntării dialectice între Apărare și Procuror.

Sintagma „*a face de avocatul diavolului*” descrie azi orice situație în care se ia o poziție cu care nu se este neapărat de acord, de dragul dezbaterii, pentru a explora validitatea unui raționament, exact cum în matematică se folosește metoda rezolvării problemelor prin reducere la absurd.

Privindu-i pe Diavol și pe Dumnezeu doar ca puncte de referință pentru a diferenția binele de rău, granița este de multe ori încetșoșată. Ce ne rămâne atunci? Respectarea legii ar fi un reper. Dar legea este umană, deci supusă greșelii. Este perfecționabilă. Ce era tolerabil, inclusiv pozitiv acum câteva decenii, astăzi nu servește. Se cheamă progres și se câștigă adunând un ieri după altul. Iar legile la care se referă Satana în monologul lui, interpretat fabulos de Al Pacino, tot de om sunt făcute. Dumnezeu a fost o scuză sublimă timp de milenii pentru orice trăznaie îi dădea omului prin cap să facă, de la războaie, la arderi pe rug și diverse torturi auto impuse ca măsură a credinței.

După Noul Testament, Sfântul Ioan Botezătorul purta o cămașă de penitență, care era menită să provoace disconfort. Se pare că moda contagioasă

(ce supraviețuiește și astăzi) a fost lansată de Apostolul Pavel. Tatăl său fabrica în Cilicia (azi, în sudul Anatoliei) niște țesături aspre, bune pentru corturi, pe care fiul le-a considerat ideale pentru asceză. A venit un timp în care a purta pânza aspră direct pe piele nu a mai fost suficient. Unii credincioși au trecut de la o țesătură incomodă, la a folosi un obiect metalic, mai asemănător cu un accesoriu erotic masochist decât cu un obiect de penitență. Așa a apărut ciliciul ce-și trage numele din localitatea Cilicia, revendicându-și astfel rudenția cu camașa Sfântului Ioan. Ținta declarată a tuturor era obținerea unui spirit mereu treaz, care să refuze carnalul. Doar că atâta efort de a respinge erotismul a dus mulți purtători de ciliciu la extaz. Să zicem că pentru unii, ținta reală era opusă celei oficiale.

Același lucru se poate spune despre instrumentele folosite pentru flagelare. Și uite așa, Diavolul și Dumnezeu se întâlnesc când e vorba de a inova mecanisme ce unora le provoacă plăcere, iar altora le blochează apetitul sexual și îi apropie de sfințenie. Fereastra Overton nu ar permite nici în trecutul medieval, nici acum, sinceritatea, când este vorba de practici BDSM. Revenind la serialul Billions, personajul lui Paul Giamatti forțează deschiderea overtoniană marturisind că este masochist și totuși, câștigă alegerile. Cea care se alege cu privirile strâmbe și glumele, este soția lui. Aștept cu curiozitate societatea de mâine, capabilă să dezvolte acest tip de toleranță, la nivel înalt.

Omul a privit cu atenție dintotdeauna tot ceea ce ne unește și ne separă, micile evenimente, coincidențele, forțele externe ce desenează contextul vieților noastre. Fiecare epocă s-a bazat pe alte legi de analiză, pe alte mentalități și țeluri. Volumele din seria Contagii investighează, mai presus de toate, ideile ce se răspândesc cu viteză, dând coeziune grupului social din care facem parte, civilizației, umanității. Privindu-le cu atenție, înțelegem care

este scopul unei populații într-o anumită epocă. Nimic nu ne caracterizează mai precis ca ținta propusă ca indivizi, familii sau popoare. Asta ne transformă, din multe puncte de vedere, într-o civilizație de țintasi de precizie. Volumul al doilea al seriei, Bărbați clandestini, se încadrează în această linie. Desigur, are și „ținta” lui specifică. Eschil, Fray Luis de Leon, Orson Welles, Charlie Chaplin, Kevin Spacey sau Johnny Depp, au contrazis cumva percepțiile epocii lor și au intrat pe liste negre, unii pe drept, alții poate ca nu. Dar baremul după care s-a judecat cândva, nu se poate recalibra peste timp. Nu putem spune că ce era just atunci și e injust acum era greșit. Fiecare epocă are justitia pe care o merită. Vorbim despre o evoluție milenară a valorilor și a conceptelor. Tot ce putem face e să o cunoaștem ca să înțelegem de ce am ajuns unde am ajuns, adunând un ieri după alt ieri.

Fiecare epocă are listele sale negre și fiecare epocă are foști damnați ce devin simbol de libertate. Trădătorii din epoca părinților sunt eroi pentru generația fiilor. Prezentul ne vorbește despre toleranță. Din punctul meu de vedere, toleranța implică superioritate, nu egalitate. Minoritățile de aproape orice tip pot fi astăzi tolerate în numele corectitudinii politice. Și ca întotdeauna, apar erori, unele dintre ele cu doza lor de comic absurd.

Mi se pare absolut perfect ca în numele egalității rasiale, să existe un Santa Claus, un Pinocchio, o Cenușareasă sau un Spiderman, un James Bond, un Superman, chiar și un Dumnezeu afro-american. Dar când vorbim despre Iliada, contextul istoric și mitologic este foarte precis. Troia: Căderea unei cetăți, serialul transmis de Netflix, ne propune un Ahile de rasă neagră și un Zeus la fel. Măcar din cauza endogamiei divine, provocată de faptul că Zeus era tatăl foarte multor zei și zeițe, aceasta opțiune este o imposibilitate, dat fiind că Olimpul rămâne majoritar alb în acest serial. Propunerea

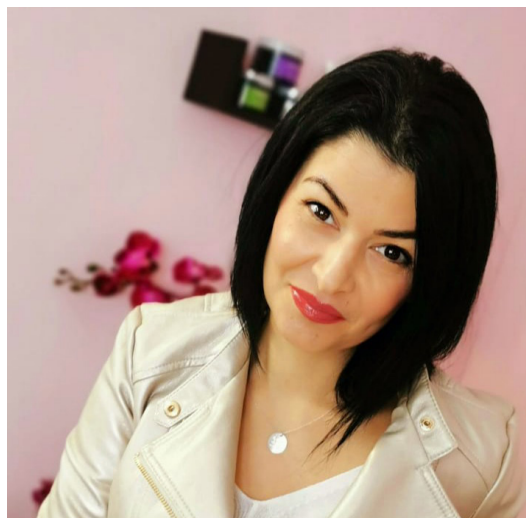
funcționează doar dacă Netflix ignoră nu doar mitologia ci și genetica.

Ahile, între David Gyasi și Brad Pitt

Nu este același lucru să faci castingul unui serial de detectivi cu filmarea unei epopei clasice homeriene. Nu se poate împlini norma de echitate rasială chiar în orice film și în orice serial. Zeus nu este șeful secției de poliție. Cât despre Ahile, poate că nu e nevoie să aibă figură de viking, precum cel interpretat de Brad Pitt, în filmul lui Wolfgang Petersen, dar un Ahile blond este credibil în comparație cu unul de rasă neagră, interpretat de David Gyasi pentru Netflix. Homer nu este o franciză de supereroi. Nu putem face cross-over-uri nebunești, de tipul King Kong vs. Godzilla. Nu mă interesează un posibil univers în care, de pildă, Ulise nu ar fi deștept și manipulator, iar Elena, regina Spartei, ar fi urâtă. Să măcelărești clasicii, nu e o dovadă de libertate, de toleranță, ci de incultură. Fereastra Overtoniană ar trebui să se închidă, înainte ca în numele egalității rasiale să avem un Napoleon sau un Mozart de rasă neagră.

Dacă Netflix i-ar fi dat importanța regelui etiopian Memnon, care a a murit chiar de mâna lui Ahile, serialul ar fi avut un actor afro-american distribuit legitim și m-ar fi umplut de admirație. Poate cea mai justă e tot ceramica grecească antică, bicoloră, uniformizantă, în care atât Ahile cât și Memnon par la fel de negri.

Expresia “timpul înseamnă bani” este atât de des repetată încât tindem să uităm că ea este într-adevăr reală. De fapt, timpul este cea mai prețioasă resursă pe care o posezi pentru a-ți crește productivitatea personală. Timpul este cel mai de preț bun personal deoarece performanța ta este măsura directă a înțelepciunii cu care îți investești timpul. Buna organizare a timpului nu îți poate da mai mult timp, dar te poate ajuta să

Timpul resursa principală pentru performanțe de vârf

gestionezi timpul într-un mod mult mai productiv decât ai făcut-o în trecut. A face îmbunătățiri în orice domeniu din viața ta profesională, presupune schimbare. Există un proverb care s-a devedit adevărat de-a lungul timpului: **“Dacă faci ceea ce ai facut întotdeauna, vei obține ceea ce ai obținut mereu.”** Așadar pentru a obține rezultate mai bune trebuie să te comporți diferit iar utilizarea timpului tău într-un mod eficient este un factor important.

Este important să conștientizezi că timpul pe care îl ai la dispoziție reprezintă întregul tău capital de timp. Nu poți împrumuta timp de la alții; nici măcar nu poți să lucrezi din greu ca să obții mai mult timp. Tot ce poți face este să investești timpul pe care îl ai. Ceea ce obții în schimbul timpului investit reprezintă măsura eficienței tale în a folosi capitalul de timp. Productivitatea ta este măsura directă a modului în care în care îți investești timpul.

Atunci când înțelegi valoarea timpului tău, ești mult mai capabil să-ți concentrezi eforturile asupra aspectelor care îți oferă cea mai ridicată eficiență. Ca rezultat, vei realiza mai multe obiective importante care îți pot aduce un profit crescut.

Atitudinea noastră față de valoarea timpului nostru este un aspect important. Trebuie să avem credința că în fiecare zi, fiecare dintre noi avem o nouă oportunitate pentru a ne investi timpul într-o manieră înțeleaptă. Avem șansa să îl investim în dezvoltarea noastră, în devenirea noastră, în a fi mai buni; avem șansa de a investi acest timp în lucruri în care credem; avem șansa să folosim acest timp cu oamenii pe care îi iubim, pe care îi prețuim și de care ne pasă.

Nu-ți poți permite luxul de a irosi timpul!

Camelia POTĂRNICHE
Partener LMI România&Spania

Ziua Internațională a Iei sărbătorită la Coslada, Madrid

Ansamblul Doina Gorjului, artiștii Daciana Ungureanu, Ion Retezeanu, Roxana Irimia și Elena Ninerică au fost protagoniștii serii în demersul nostru comun de a celebra **#Ziua Internațională a Iei** alături de membrii comunității românești și de prietenii spanioli din Coslada.

Ambasadorul României George Bologan și reprezentantul Primăriei din Coslada au dat startul acestui eveniment în care am adus în prim plan **#ia**, simbol național, patrimoniu **#UNESCO**, un bun comun al familiei și al istoriei și culturii europene.

Împreună cu echipa Institutului Cultural

Român de la Madrid și Primăria Coslada am reușit să punem în scenă o seara deosebită în care am dansat, am cântat și ne-am bucurat de minunatele tradiții românești, emblematice pentru neamul nostru.

Cu mândrie, am împărtășit publicului român și spaniol prezent la eveniment tainele artei olăritului și a picturii pe ceramică, minunăția portului nostru popular care poartă în țesătura sa migăloasă sute de ani de frumusețe, talent și măiestrie. Pentru a încheia maiestuos seara, pe ritmul muzicii populare, ansamblul **#DoinaGorjului** ne-a încântat cu un spectacol extraordinar de dans și cântec tradițional, puternic apreciat

de public.

Mulțumim tuturor celor care au dat curs invitației noastre de a participa la acest eveniment și sperăm ca pe viitor, tot mai mulți conaționali să se alăture ambasadei și Institutului Cultural Român de la **#Madrid** în acțiunile de promovare a țării noastre pe plan local, pentru că **#împreună** facem parte din **#echipaRomâniei**.

Preluare Facebook: Ambasada României în Spania / Embajada de Rumanía en España

"Artă și tradiții românești" la Muzeul Interactiv al Muzicii Malaga

Consulatul General al României la Sevilla în colaborare cu Institutul Cultural Român de la Madrid și cu sprijinul Muzeului Interactiv al Muzicii Malaga a organizat în data de 22 iunie a.c., un moment cultural sub denumirea "Artă și tradiții românești", în interpretarea Ansamblului

Artistic Doina Gorjului.

Și de această dată, ne-am dorit să aducem în prim plan tradițiile și obiceiurile românești, prin intermediul folclorului, artei meșteșugului și portului tradițional românesc, într-o atmosferă distinsă, pusă în scenă cu ingeniozitate de orchestra ansamblului artistic Doina Gorjului.

La eveniment au participat alături de dl. Bogdan Stănescu, consul general al României la Sevilla, dl. Jose Luis Ramos, consul onorific al României la Malaga, reprezentanți ai corpului diplomatic și consular acreditați la Malaga, reprezentanți ai autorităților regionale precum și reprezentanți ai comunității de români rezidenți în Malaga.

Preluare Facebook: Consulatul General al României la Sevilla

Ziua Universală a Iei sărbătorită la Malaga

La data de 24 iunie a.c., în cadrul seriei de evenimente dedicate tradițiilor moștenite din străbuni, s-a desfășurat un nou moment deosebit, organizat de Consulatul General al României la Sevilla în colaborare cu ARIA-Asociația Românilor Întreprinzători din Andalucia și cu sprijinul Consulului onorific al României la Malaga.

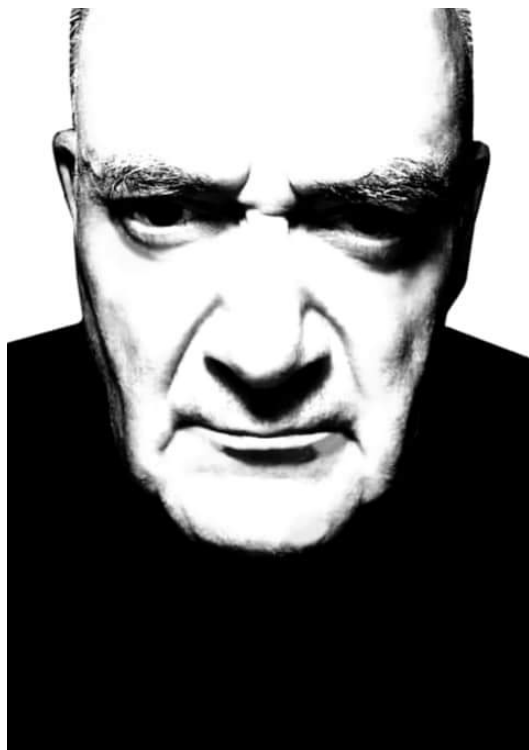
Astfel, pentru a marca Ziua Universală a Iei (câmașa cu altiță), a fost organizată o prezentare a costumului tradițional românesc (piese autentice și reinterpretate), moment ce s-a bucurat de aprecierea publicului prezent, care a descoperit cu această ocazie, unicitatea și originalitatea portului tradițional românesc.

Acest demers se înscrie în seria de momente culturale prevăzute în planul de activități de diplomatie publică ale oficiului consular pentru anul 2022, activități ce au ca obiectiv promovarea culturii și a tradițiilor naționale.

Folosim acest prilej pentru a mulțumi doamnei Irina Alionte (ARIA) și domnului Ramos Luque (Consul onorific al României la Malaga), pentru sprijinul și implicarea în realizarea acestui proiect

Preluare Facebook: Consulatul General al României la Sevilla

Nahum Sternberg

- arhitectura imaginației în pastelul realității

Recunosc că nu mă conformez cu interviurile care convin, reproduceri publicitare ale unor persoane accentuate de anumite conjuncturi.

Clasificările, rații ades "unanime" de notabili și elite, trec prin proba propriului meu proces de analiză, rămânând nu cei care insistă ci cei care își demonstrează excepționalitatea "in situ".

Nahum Sternberg inspiră o simpatie solidă și-o amabilitate din cele greu de crezut că mai există.

Prietenii "accidentale" sunt probabil cele cărora le am deplina acceptare. Sunt cele care își permit să nu fie obligate la nimic, fără manipularile pragmatismului.

L-am cunoscut pe Nahum Sternberg pe Facebook. Seduceau caracterul estetic al profilului și modelele "de contur" ale desenelor la care, printr-un accept, mi se permitea să am acces. Sacrificând gratificații imediate, anii au adus o promițătoare trecere de la Nahum la Umi.

O ipoteză îndepărtată se transformase într-o prietenie constatabilă.

- Asimilezi conceptul de schimbare cu cel de creștere? Narațiunea evocatoare are o putere aparte, a relevanței.

În ce-ai crezut când ai abandonat România?

Nahum Sternberg: Desigur ! Am crezut că voi avea șansa să mă exprim în mod mult mai liber, că mi se vor deschide noi perspective și desigur că nu m-am înșelat...

- Aveai o carieră solidă. Nu știai cum e să eșuezi. Te-ai temut de o eventuală precaritate? Normalul dezvoltării unei țări ca Israelul însemna acceptarea unei mutări radicale.

Nahum Sternberg: Întocmai! Ar fi trebuit să mă mulțumesc de multe ori cu simpla adaptare pe teren a unor proiecte tip care nu erau tocmai pe gustul meu, deși trebuie să recunosc că cei patru ani petrecuți la Brașov au fost pentru mine o perioadă deosebit de fructuoasă, chiar dacă nu am reușit întotdeauna să-mi văd proiectele realizate după cum mă așteptasem! **"Mutările radicale"** de care vorbești erau exact ce-mi trebuia mie în momentul respectiv !

- Ce-a fost 1970, ștergerea unei forme de-a fi sau rectificarea ei?

Nahum Sternberg: În anul 1970 tocmai absolvisem Facultatea de Arhitectură, pentru mine asta însemna sfârșitul unei perioade de vis, îmi amintesc că nu mi-a fost tocmai ușor să plonjez în realitate, însă pe de altă parte mi se oferea în sfârșit ocazia să proiectez cu adevărat și, de ce nu, să-mi văd realizate visele de care vorbeam !

- Ești arhitect, o profesie, în aparență, îndepărtată de dificultățile financiare. Ți s-a reproșat vreodată că plecarea din țară ar fi fost o "atitudine economică"? De multe ori avem tendința să alimentăm o poziție de putere crezând că deținem

sentimentul moralei.

Nahum Sternberg: Nu, nu-mi amintesc de astfel de reproșuri, drept vorbind și la Brașov câștigam destul de bine, nu mă plâng și, reamintesc, n-am părăsit România pentru a mă îmbogăți - pentru mine banii n-au fost niciodată un scop în sine - ci pentru șansa de a mă dezvolta nelimitat pe plan profesional !

- Amintirile, pe umerii comodității, par a deveni lente, un consum personal care răspunde anumitor interese. Cu cine se așeza la masă, dimineața, Nahum când era mic?

Vreau să dau o mărime sistemică acestui răspuns și să vorbim de universul protectiv în care ai crescut.

Nahum Sternberg: Drept să-ți spun, nu-mi amintesc să mă fi așezat la masă diminețile, eram întotdeauna grăbit să ajung la timp la școală, desigur cu sandwich-urile pregătite de mama, iar duminicile înfulecam ceva cu ai mei în bucătărie sau în sufragerie, recunosc că aici nu mă prea ajută memoria...și da, aș zice că universul în care am crescut era cu adevărat protectiv, poate chiar în mod exagerat ! Pentru mama, arta era cel mai important lucru în viață, m-a încurajat întotdeauna să desenez și să pictez, datorită ei i-am cunoscut de mic copil pe artiștii Renașterii, pe impresionisti, pe maestrul români și ruși, ajungeam adeseori la expoziții precum și la concerte, la operă sau la spectacole de balet; am avut ocazia să cunosc personal o mulțime de artiști plastici de pe atunci, printre care Iosif Iser, Dumitru Ghiață și Jules Perahim, la care m-a adus să le arăt lucrările mele și să le cer sfaturi...

- Desenul, la vârsta copilăriei-adolescenței, e o pasiune de "impact", îți oferă o anumită recunoaștere în rândul celor de o vârstă cu tine. Te laudai, te laudau?

Nahum Sternberg: Mă laudau într-adevăr, în ce mă privește, eu eram mai reținut după cum fusesem educat acasă...Sigur că întâlnindu-mă în diferite ocazii cu foștii colegi de școală, aveam adeseori surpriza să-mi amintească de desenele pe care le pregăteam în clasă, de multe ori din proprie inițiativă, chestii de care apucasem să uit după atâta amar de vreme...

- Avantajul arhitecturii a fost decizia ta? La facultate te aștepta o lume de pereți, venind tu din una a culorilor. Cum te-ai ordonat după noile reguli?

Nahum Sternberg: Decizia a fost a mea, după recomandarea părinților, cărora nu le-a fost prea greu să mă convingă că din artă nu se prea poate trăi și că e de preferat o meserie mult mai sigură, îmi închipui că știi deja că o mulțime de artiști în devenire au ales arhitectura, care era și ea considerată ca făcând parte din lumea artei,

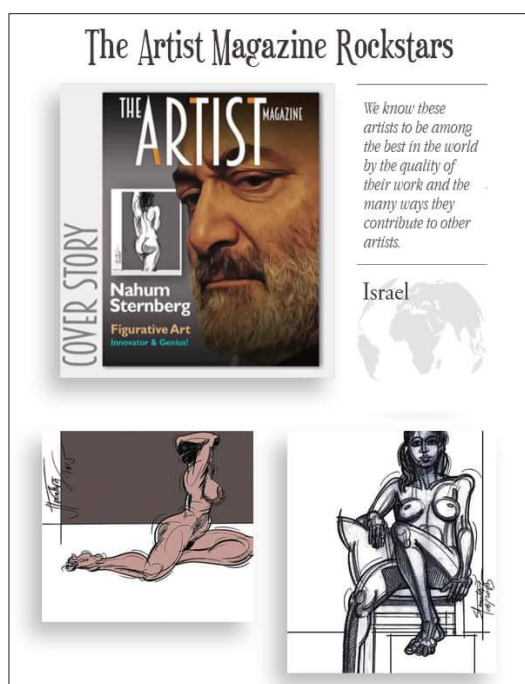

din aceleași motive !

-Te-ai dezinteresat de desen în timpul studiilor? Au existat momente de interferență sentimentală din partea primei pasiuni?

Nahum Sternberg: Nu, nu m-am dezinteresat, oricum aveam și cursuri de desen și de modelaj, de fapt **"ne desenam"** proiectele începând de la fazele de schiță până la cele de prezentare, nu uita că încă nu apăruseră computerele, e adevărat că aveam și plăcerea să îmi populez perspectivele cu o mulțime de personaje, copaci sau animale de casă, un prilej în plus de a desena ! N-am renunțat nici la portrete, adeseori după o zi de lucru prindeam câte un coleg și-l puneam să-mi pozeze, desenam în carbune, portrete foarte mari, cam 120 x 80 cm. sau mai mult !

- Un domeniu nou de activitate te obligă să stai mereu treaz, se reconfigurează validările. Diploma e o acreditare dar există competențele pe care ți le poți "permite" doar după ani de practică. Ca rezultate finale, care sunt cele mai importante proiecte pe care le-ai girat?

Nahum Sternberg: Așa-i, sigur că lucrând în meserie n-ai încotro, trebuie să rezolvi probleme de care habar n-aveai că există când erai student, dar asta nu m-a împiedicat să mă ocup de proiecte foarte complexe încă din primii ani de practică ! Mi-e greu să hotărâsc care sunt cele mai importante proiecte de care m-am ocupat, am avut șansa să proiectez de toate -

hoteluri, centre comerciale, complexe școlare, grădinițe, cămine studențești, biblioteci, centre pedagogice, arhive, săli de sport, clădiri de birouri, stații de benzină, cluburi, restaurante, sinagogi, stații de televiziune și locuințe de toate felurile, începând de la vile particulare până la zgârie nori și cartiere întregi !!! De multe ori proiecte foarte complexe care includeau mall-uri imense, country club, locuințe și birouri! Cum aş putea hotărâ care era cel mai important? Am investit imens în toate proiectele mele, n-am economisit niciun efort, indiferent de "importanță"! Din punctul ăsta de vedere, aş zice că nu m-am schimbat foarte mult față de cum eram în facultate !!! Am făcut mii și mii de ore suplimentare, de multe ori fără să fiu plătit, mi-am petrecut nopți de-a rândul și sfârșituri de săptămână la birou pentru că nu suportam ideea că n-am făcut tot posibilul să obțin maximum pe proiectele mele !

- Ești un artist care expune mult, vizibilitatea fiindu-ți asigurată de nenumăratele expoziții personale și colective. Inechitabil, presa culturală din România vorbește relativ puțin și de succese și de vânzări atunci când se referă la tine. Artiștii simt asta, de multe ori, ca pe o suferință a capacităților lor.

Nahum Sternberg: Am expus, într-adevăr, atât în Israel cât și în România, dar uite că tocmai că în România m-am bucurat de mai multă popularitate!!! Anul trecut am rămas în țară patru luni, timp în care am avut două expoziții personale - una la Universitatea de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu din București (circa 200 lucrări-curator cunoscutul critic de artă Marius Tița) și cealaltă la Brașov (cam 100 lucrări, curator nu mai puțin cunoscutul colecționar de artă avocatul Nicolae Ioan Vârncean), și două expoziții colective - Minoritățile în Arta Plastică Contemporană, Zoom in, Zoom out - la Galeria Senat din București, curator Ana Sultana Cipariu, precum și Expoziția Arta Plastică Contemporană din România -APCOR - HXA Art Gallery, curatoare talentata artistă plastică Amy Vasilescu, expoziție itinerantă care circulă prin muzee din toată țara de vreun an de zile ! Am fost invitat la două tabere de creație - La Hărman langă Brașov și în Delta Dunării și am dat o mulțime de interviuri dintre care două la Televiziunea Română și trei la Radio...Pe scurt, nu mă pot plânge !

- Nu te-ai simțit asediat de noile forme de artă, limbajul particular al digitalizării neobligându-te să te contrazici cu desenul ci să-l transformi gestionându-ți resursele. Există un nivel de sofisticare al desenului digital dar, în opinia unei părți a publicului și o pierdere a individualității lui. Crezi că i se iau anumite atribute din cele pe care desenul clasic le are?

Nahum Sternberg: Așa-i, eu mă bazez întotdeauna pe ceea ce numești tu desenul clasic și continui cu Photoshop-ul pentru a obține efecte suplimentare și alternative la desenul de bază. În momentul de față nu simt nevoia să trec la desenul exclusiv digital, sunt de acord că oferă un nivel de sofisticare la care

e foarte greu să ajungi prin desenul clasic și da, cred că pe de altă parte i se iau anumite atribute pe care le are desenul clasic.

- Arta, achiziționarea ei, au fost privite ca un simbol de statut. Banii grăbesc tendințele. Unde se plasează responsabilitatea artistului în raport cu publicul care îi iubește arta fără a putea-o cumpăra?

Nahum Sternberg: Deoarece continui să lucrez ca arhitect și nu depind de vânzarea lucrărilor mele, recunosc că faptul că am posibilitatea să expun și să-mi postez desenele și în spațiul virtual îmi permite într-adevăr să ajung fără probleme la un public suficient de larg și fără să-mi cumpere arta !

- Trăim ani succesivi de panică, angoasă. Cum se duc și vin prioritățile în astfel de momente istorice?

Nahum Sternberg: Aici trebuie să recunosc că acești ani de panică de care vorbești nu m-au afectat în mod deosebit, în orice caz nu în ceea ce privește arta mea, e adevărat că am fost nevoit să renunț pentru un timp la desenul după model, dar având în vedere faptul că aveam o mulțime de schițe de prelucrat și de finalizat, nu mi-a lipsit de lucru !

- Destui vedeau pandemia ca pe un proces de conștientizare, o salvare a valorilor durabile scăpate, cu efort, din modelul consumist, cultura "intermediarului" înlocuită de cultura efortului. Cumva s-au grăbit, cumva ne-am grăbit, demonstrându-se că fusese vorba de o gestiune oportunistă.

Nahum Sternberg: Așa-i !

- Suntem în aprilie, o lună încăpățanată. Cum era aprilie în Brașovul copilăriei tale?

Nahum Sternberg: Nu știu ce să-ți răspund, nu uita că eu mi-s bucureștean, dacă ajungeam la Brașov cu părinții, asta se întâmpla doar în lunile de vară...

- Ce-ai mai completa la viața ta?

Nahum Sternberg: Aș vrea s-o reiau cu arhitectura - am lucrat mai puțin în ultimul timp și tare-mi lipsește, să progrez cu pictura - până acum m-am cam mulțumit cu grafica,...să-mi văd copiii căsătoriți și, de ce nu, să mă bucur și de ceva nepoți ! Oameni care să îmi spună că nu mă plac ?...Nu că aş crede că lipsesc dinăștia, dar pînă acum n-am prea avut șansa să mi-o spună în față !

Scriam nu demult: **"poate există gloanțe cu acțiune diafană dar și oameni care să-ți spună că nu le plac, fără să condamne nimic."**

Onest, pentru mine, Nahum Sternberg e Umi.

Laura Cătălina DRAGOMIR

INSTRUMENTE JURIDICE DE PROTECȚIE A ROMÂNILOR DIN STRĂINĂTATE

Preocuparea statelor de origine pentru persoane care își asumă o legătură cu ele, fie ea de natură etnică, culturală, lingvistică sau religioasă, dar care se află pe teritoriul altor state, nu constituie o noutate nici în dreptul comparat și nici la nivelul dreptului internațional public. În condițiile în care fenomenul de standardizare culturală și socială din perioada de formare a statelor moderne nu a coincis cu cel de standardizare în plan politic și, în special, urmare a celor două războaie mondiale, practic astăzi nu există state care să dispună de o populație perfect omogenă, cu o unică origine etnică. Aproape toate statele contemporane cunosc minorități naționale și, corelativ, aproape toate statele lumii au cetățeni sau foști cetățeni care se află în afara granițelor naționale. În aplicarea principiilor, cutumelor și a unor tratate din dreptul internațional public, protecția juridică a acestor persoane revine, de regulă, statelor pe teritoriul cărora se află respectivele persoane (state gazdă).

Cu toate acestea, din ce în ce mai multe state de origine își manifestă preocuparea pentru acele părți ale populației, prezente, trecute sau viitoare, care nu se află sub jurisdicția lor din punct de vedere teritorial. Competențele extra-teritoriale se văd astfel amplificate, iar dreptul internațional public cunoaște astăzi noi dezvoltări. În afara utilizării instrumentelor juridice clasice în dreptul internațional public, anume tratatele multilaterale sau bilaterale, tot mai multe state de origine utilizează și instrumentele juridice specifice dreptului intern, anume acte normative naționale. În dreptul comparat dispoziția art. 7 din Constituția României nu este singulară. Art. 10 din Constituția Croației face vorbire despre „elementele poporului croat din cadrul altor state” care se bucură de protecția pe care le-o garantează statul croat, iar art. 5 din Constituția Sloveniei face vorbire despre „veghea statului sloven asupra minorităților naționale sloven din Statele vecine, asupra emigranților și emigraților sloveni” și favorizează contactele lor cu patria. În plus, slovenii care au pierdut cetățenia se pot bucura în Slovenia de drepturi speciale, precizate de legiuitor. Art. 6 alin. 3 din Constituția Ungariei precizează responsabilitatea statului maghiar pentru ungurii

care trăiesc în afara frontierelor naționale și încurajează menținerea legăturilor lor cu statul de origine. Și Constituțiile Macedoniei, Slovaciei sau Ucrainei conțin dispoziții asemănătoare. În aplicarea acestor prevederi constituționale unele state au adoptat și alte acte normative interne, prin care sunt detaliate drepturile speciale acordate naționalilor lor din afara granițelor țării și modul în care statul de origine respectiv înțelege să sprijine legăturile cu aceștia. În spiritul relațiilor internaționale dominate de principiul păcii și al bunei vecinătăți, astfel de acte normative interne trebuie să își limiteze câmpul de acțiune la ceea ce poate efectiv fi adus la îndeplinire raționale personae, fără a aduce atingere suveranității naționale a statului gazdă și fără a periclita raporturile beneficiarilor lor cu statul gazdă. Cel mai adesea prin astfel de acte normative statele de origine au acordat un tratament preferențial naționalilor din afara granițelor care nu mai au cetățenia lor și care nu beneficiază de un permis de ședere permanent pe teritoriul lor, mergând și până la a treia generație în linie ascendentă în cazul originii etnice (Slovenia), uneori condiționând beneficiul regimului de favoare de utilizarea limbii materne (Slovacia) sau de cunoașterea unor elemente de tradiție și cultură (Bulgaria).

În general, recunoașterea beneficiilor acestui regim preferențial este marcată prin eliberarea de către aceștia a unui document care atestă relațiile speciale pe care le au cu statul de origine. În plus, în cadrul procesului de aderare la Uniunea Europeană multe din Statele devenite membre ale acestei organizații în 2004 și 2007 s-au angajat nău doar să pună în aplicare standardele internaționale existente în materie (Rezoluția Adunării Generale a ONU „Soarta minorităților”, adoptată la data de 10 decembrie 1948, Declarația ONU asupra drepturilor persoanelor aparținând minorităților etnice, lingvistice și religioase din 1982, Convenția - cadru privind protecția minorităților naționale, Carta Europeană pentru limbile regionale sau minoritare), ci și să abordeze acest domeniu al relațiilor interstatale în plan bilateral, ceea ce multe dintre ele au și făcut. În consecință, preocuparea statului român în materie, departe de a constitui un NOVUM juridic, stabilește reguli într-un domeniu în care standardele internaționale și cele naționale se află în plină mutație și dinamică, deși nu se poate vorbi despre existența unei veritabile cutume internaționale.

În Rezoluția 1335 (2003) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei cu privire la tratamentul preferențial acordat minorităților naționale din statul lor de origine membrii acestui for regional ajungeau la concluzia că răspunderea pentru protecția minorităților naționale revine în primul rând statului-gazdă, dar fenomenele obiective înregistrate în mai multe state, mai ales după anul 1990, fac posibilă și manifestarea extrateritorială a statelor de origine, cu condiția

ca acestea să respecte standardele internaționale și suveranitatea statelor - gazdă. Trebuie precizat că, spre deosebire de marea majoritate a statelor care au inclus astfel de prevederi în Constituțiile lor, România a adoptat destul de târziu un act legislativ prin care să se concretizeze dispoziția Constituțională, dacă nu includem în această categorie cele câteva acte de executare adoptate în special în domeniul educației și unele inițiative în plan instituțional legate de crearea unor structuri fie în subordinea Prim-ministrului, fie în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, fie în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, fie în cadrul Ministerului (Departamentului) pentru Românii de Pretutindeni. Tot ca un element de originalitate al reglementării autohtone în materie, ținând seama și de împrejurarea că standarde internaționale fac vorbire de actul autoasumării identității (etnice),

Legea nr. 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni solicită o declarație pe proprie răspundere pentru ca o persoană să poată deveni titular al drepturilor acordate, evitând astfel emiterea oricărui document care i-ar putea atesta acestuia o calitate anume. Modificarea adusă actului normativ aproape imediat după intrarea sa în vigoare prin O. U. G. nr. 10/2008 vizează drepturile persoanelor aparținând, comunităților românești din afara frontierelor României indiferent că este vorba despre „**comunități istorice sau de dată recentă**”. O modificare mai recentă, adusă prin Legea nr. 224/2018 face vorbire despre „persoanele aparținând minorităților naționale, minorităților lingvistice sau grupurilor etnice autohtone române sau care aparțin filonului cultural și etnic românesc, existente în statele din vecinătatea României și alte state, care își asumă identitatea etnică, lingvistică și culturală română față de autoritățile române, indiferent de etnonimul folosit”. Promovarea protecției față de românii din afara frontierelor țării nu impiețează asupra relațiilor pe care România le întreține cu statele lor gazdă și nu influențează obligațiile pe care aceștia le au față de respectivele state gazdă. Instaurarea unei astfel de obligații pentru statul român nu face decât să impună o conduită specifică autorităților publice, indiferent că acestea au atribuții în domeniul relațiilor externe sau nu. Cu titlu de exemplu, prevederea din fosta lege a pensiilor care condiționa dreptul la pensie de domicilierea pe teritoriul României încălca dispozițiile art. 7 din Constituție, rezultatul său nefiind acela de stimulare și întărire a legăturilor dintre stat și românii din afara granițelor, ci unul total opus (Decizia Curții Constituționale a României nr. 69/1996).

Titi SULTAN, realizatorul emisiunii „Realitatea în Politică” la postul național de televiziune Kapital TV și „Revenirea la normalitate” la Inedit TV, Specialist în drept constituțional și parlamentar

SCURTĂ ISTORIE A ROMÂNILOR PE ÎNȚELESUL TUTUROR

APARIȚIA ROMÂNILOR ÎN SPAȚIUL CARPATO-PONTO-BALCANIC

Col.(r) Dr. Mircea Dogaru

Secesiunea lui Vitalian (513-520)

Și, nu întâmplător, între agitatori se distingeau "monahii din Scythia care sunt din familia conducătorului de oști Vitalianus", în frunte cu "Leontius care se zice că e de același neam cu Vitalianus". Dacă putea fi sigur de sprijinul băștinașilor și al elitei din provinciile romanice, toți de același "neam" cu el (cf. Ioannes Malalas, Euagrios Scolasticul și Marcellinus Comes), Vitalian nu putea conta, în schimb, pe loialitatea mercenarilor comandați de el, care erau "barbari" huni, goți, proto-bulgari etc., stabiliți ca foederati la sud de Dunăre, dar ideea lui Anastasius de a le suprima subsidiile (annonae foederaticiae) a rezolvat și această problemă, mercenarii arătându-se gata să-l urmeze.

Înconjurat de fiii și nepoții săi cu nume tipic trace (Cutzis, Buzes) sau romane (Benilus, Bonus), susținut de întreaga populație băștinașă dar și de alogeni, Vitalian a declanșat războiul generală a provinciilor romanice, adică a deja românilor din Valea Dunării, i-a arestat (ex. Carinus) sau executat (ex. Celerianus, Constantin Lidianul) pe toți ofițerii fideli împăratului și a zdrobit forțele imperiale comandate de nepotul acestuia, ducele Hypatius, care a fost prins și întemnițat la Acres (Tirizis, lângă capul Caliacra). Rapid "și-a înfiripat – potrivit lui Victor din Tunun și Ioan din Antiohia – unitățile militare cu oamenii care umpleau Scythia și Thracia", ridicând prin mobilizarea generală ad hostem ("împotriva dușmanilor") a obștilor țărănești și populației urbane "50.000 de războinici și rustici". În fruntea acestora "a ocupat Thracia, Scythia și Moesia până la Odessos (Varna) și Anchiallos (Anchial), proclamându-se în aceste teritorii tiran", după Ioannes Malalas, Ioannes Lydus și Ioan din Antiohia.

Prin secesiune, Vitalian și-a durat un stat al romanilor, o primă Românie politică, mărginită "la răsărit de gurile fluviului Dunărea, la sud de Macedonia, la apus de Istria și la nord de Dunăre" (Iordanes).

În contextul conflictului dintre papalitate și Bizanț, "recunoașterea internațională" a venit imediat, papa Hormisdas acordându-i titlul de PRINCEPS creștin și cerând întregii populații nord balcanice să asculte "de porunca prea piosului principe și stăpân Vitalianus, conducătorul de oști". Drept care, ca un adevărat suveran, el "a luat toate măsurile printre <sciți> (dobrogeni – n.n.) și moesi (nord-balcanici – n.n.) în cetăți și în orașe" astfel încât "roși îl știau și i se închinau ca unui împărat".

Noua stare de fapt trebuia recunoscută de împărat, drept care, Vitalian a pornit în fruntea oastei sale asupra Constantinopolului, ajungând neînving până la Septimus, la 7 km de oraș și de acolo, prin luptă dar, "fără pierderi, până

la așa numita Poarta de Aur" (Poarta de Sud ridicată de Theodosius cel Mare). În această situație, pentru a câștiga timp, împăratul l-a trimis la negocieri pe exconsulul Patricius, fostul comandant și protector a lui Vitalian din 503, și, astfel, după 8 zile de tratative, "momiți și înșelați de prefăcătoriile și jurămintele false ale lui Anastasius", care i-a promis satisfacerea tuturor revendicărilor, el a renunțat să mai atace Constantinopolul. Pe drumul de întoarcere a fost însă permanent urmărit de un corp de elită comandat de Cirillus, căruia împăratul îi încredinșase, o dată cu conducerea provinciilor rebele, misiunea de a-l ataca și ucide prin surprindere. Atacul a avut loc lângă Odessos dar, eșuând, Cirillus a fost nevoit să se retragă în cetate. Printr-o stratagemă, după Marcellinus Comes, sau ajutor de localnici care i-au deschis porțile, după Ioannes Malalas, Vitalian a pătruns în cursul nopții în cetate, masacrându-i pe bizantini. Cirillus însuși a fost ucis de "hunul" Tyrach, mercenar (probabil traco-roman nord-dunărean, cum ar indica și numele care duce cu gândul la tyrași și Tyras-Nistru) cu un "cuțit getic" (cultro getico = sica).

Trădarea împăratului l-a făcut pe Vitalian să declanșeze a doua campanie împotriva Constantinopolului, de data aceasta pe mare și pe uscat. În timp ce flota sa pătrundea în Bosfor, el a ajuns în fruntea armatei de uscat până la "domeniul Systhene" (Sosthenion, azi Stene, în Rumelia, Turcia), unde a primit cererea de pace a lui Anasthasius. Acesta i-a oferit 900 livre de aur pentru eliberarea lui Hypatius, i-a promis convocarea unui sinod la care să fie invitat și papa, pentru rezolvarea litigiilor care țineau de dogmă și i-a recunoscut autoritatea în provinciile secesioniste, nu în calitate însă de pîneps ci de magister militum per Thracias.

Anul 514 s-a derulat sub semnul status-quo-ului, atât datorită atacurilor hunilor sădrii din Caucaz, în Armenia, care blocau armatele Imperiului, necesității unui răgaz pentru Anasthasius, în scopul pregătirii unui plan viabil de lichidare a secesiunii pe de-o parte cât și, pe de alta, pentru Vitalian în scopul consolidării suveranității sale în provinciile secesioniste.

În vara anului 515, preparativele luând sfârșit, împăratul a denunțat pacea și l-a numit pe "Rufinus, magister militum per Thracias". Prin familia sa "indigenă" ca și aceea a socrului său Ioan Scitul, acesta putea găsi ușor aderenți în rândul "neamului" de "romani" care îl ridicase pe Vitalianus. De altfel, cu bani, împăratul reușise să cumpere o parte din mercenarii lui Vitalian și să-și asigure și sprijinul unei "armate nomadă" (Euagrios Scolasticul). În replică, principele "românilor" l-a executat

pe Hypatius, după doi ani de prizonierat și a declanșat, la începutul toamnei, cea de-a treia campanie pe apă și pe uscat împotriva Constantinopolului, fără a mai avea însă același succes. Deși a pătruns în Sycal (Galata) și Anaplus, actuale suburbii ale orașului, a fost obligat să renunțe la asediu, la aflarea veștii că flota sa a fost înfrântă de cea bizantină, comandată de Marinus Sirianul și Iustin, viitorul împărat, că o parte din comandanții săi au trădat și că o "armată nomadă" se îndrepta împotriva sa (Euagrios Scolasticul). Drept urmare s-a retras la Anchialos de unde a cerut ajutor fraților de la nord de Dunăre. O mulțime de "călăreți geți" (români nord-dunăreni) însoțiți de barbari, au trecut fluviul, precizează izvoarele menționate și, la sfârșitul lui 515 și în tot cursul anului 516, au executat raiduri devastatoare în Macedonia și Thessalia și "au ajuns atunci prădând până la Termopyle și în vechiul Epir" (Marcellinus Comes). Situația rămâne neclară până în 518 când, paradoxal, moartea lui Anasthasius, în loc să pecetluiească nașterea noului stat "roman" aduce câștig de cauză Imperiului, deoarece împărat ajunge un "conațional" a lui Vitalian, traco-romanul Iustin I (518-527), relansând vechea tradiție a Imperiului de Răsărit ca "Imperiu roman de neam tracic" (V. Besevliev) și mulți din "neamul cu căciuli și boi mulți" i se alătură. Vizând tronul imperial și visând refacerea unității vechiului Imperiu roman, Iustinian, nepotul lui Iustin l-a sfătuit pe acesta să lichideze secesiunea prin diplomație. Numit magister militum praesentalis (Victor din Tunun), Vitalian a făcut greșea să accepte și să se ducă la Constantinopol, cu o mica suită doar, tăindu-și legătura cu bazele. "Ca să-l poată înșela mai bine", Iustin l-a numit, la începutul lui 520 și consul, încredințându-i sarcina tratatelor cu papa (Victor din Tunun, Euagrios Scolasticul). După numai șapte luni însă, când fusese părăsit de majoritatea susținătorilor săi, care se împăcaseră cu noua situație, Vitalian a fost atras "cu viclenie" la palat și ucis "împreună cu însoțitorii săi Celerianus și Paulus" de un grup de conjurați selectați de Iustinian (Marcellinus Comes).

Astfel a luat sfârșit prima încercare de afirmare politică-statală de pretenție imperială a "indigenilor" români și creștini, a "neamului" pe care, pentru acest secol VI, definitiv în procesul etnogenezei, îl putem numi al românilor vechi. Un final propriu, ulterior, mai tuturor întreprinderilor politice românești – lichidarea prin "trădare" din interior, încrederea în promisiunile "generoase" ale adversarului și incapacitatea liderilor proprii de a merge până la capăt, fără compromisuri, pe drumul ales!

Fiul lui Patriciolus din Zalapa, (azi Suyudzub, lângă Balcic), "indigen" care a urcat "cursus honorum" până la rangul de comes foederatorum, Vitalian s-a născut pe la anul 470, a îmbrățișat, ca orice traco-roman care voia să răzbată în Imperiu, cariera militară, distingându-se, alături de tatăl său, în campania contra perșilor din anul 503. Ajuns comes foederatorum el însuși, apoi magister militum per Thracias și dux Moesiae, a devenit, în plan politic, liderul întregului "neam" din Moesia și Scythis Minor (Dobrogea), adică al "românilor" de pe ambele maluri ale Dunării Inferioare și Maritime și speranță a militarilor, înaltului cler și teologilor "indigeni". Nemulțumirile acestora erau generate atât de fiscalitatea excesivă, de condiția lor de pavază a Imperiului în fața "barbarilor" cât și de ruptura care începea să se producă între romanici ("romani") și "romei" adică între purtătorii civilizației latine și grecești care divizau societatea Imperiului de Răsărit sau Romano-Bizantin.

Într-un cuvânt, între românii și grecii care își disputau moștenirea imperială! Ruptura s-a transformat în prăpastie, în momentul în care împăratul Anastasius (491-518), adept al ereziei răsăritene monofizite, care reducea Sfânta Treime la o singură entitate, în încercarea de a impune monofizitismul, i-a demis pe patriarhii de Constantinopol (Macedonius) și Antiohia (Flavianus). Din considerente nu atât de dogmă, cât "naționale", urmărind eliberarea de sub tutela Bizanțului, papalitatea a provocat ridicarea generală a întregii latinități împotriva Imperiului, sub pretextul apărării...ortodoxiei. După anul 513, agenții papilor Simachus (498-514) și, îndeosebi, Hormisdas (514-323), au cutreierat teritoriile "românilor" de la Dunăre, îndemnând la rezistență.

Solidar cu italiciei, "neamul" latin și creștin "cu căciuli și boi mulți" s-a ridicat la luptă în anii 513-514, împotriva Bizanțului, îndemnat de "monahii din părțile Scythiei" care respingeau noua doctrină pe motiv că "unul din Trei (unul din Sfânta Treime, adică Isus – n.n.) a fost crucificat" (Hormisdas). Fapt ce denotă complotul, bazat pe sprijin extern (papal)! Bizantinii nu au reușit să-i potolească "nici prin sfaturi, nici cu blândețea, nici cu forța", nota agentul papal Dioscurus.

Seri și evenimente culturale la

Centro Cultural La Tierra Tracia din El Ejido, Almería

Duminică, 12 iunie, la Centro Cultural La Tierra Tracia din El Ejido, Almería, Spania au avut loc trei evenimente culturale inedite în cadrul proiectului socio-cultural „Citește românește, gândește românește, trăiește și simte românește”

- **Francisco Javier Romera Romero**, autor andaluz a lansat un nou volum al trilogiei Zhadiram - Coroana lui Alcidan.

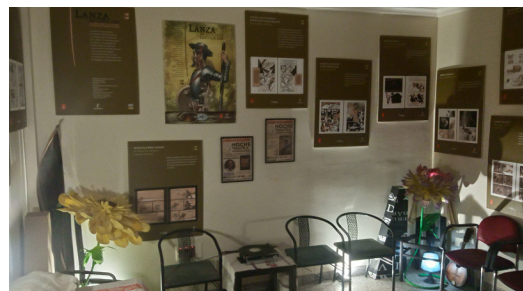

Fran J. Romera, membru al Asociación Socio-Cultural Romanati a prezentat cea de-a doua ediție a fanteziei epice Zhadiram. Primul volum, Zhadiram I. Onoarea unui prinț, continuă acum cu Zhadiram II, Coroana lui Alcidan. Onoarea, dragostea și loialitatea vor concura împotriva trădării, urii și invidiei. O poveste în care protagoniștii luptă pentru a apăra și a face să predomine valorile pe care dușmanii lor urmăresc să le distrugă. Personajele deja cunoscute își vor continua aventurile în cele trei regate magice: Imperiul Elfilor, Alcidan și Duruman.

Concluzionând lectura, un univers de ficțiune și aventură care îl va lăsa pe cititor nerăbdător în așteptarea următoarelor desfășurări narrative. Scriitorul Fran J. Romera locuiește în El Ejido și este, de asemenea, autorul thrillerului romantic “Una llama en las tinieblas”.

- **Expoziția „Lanza en Astillero”** în colaborare cu Casa Regională din Castilla La Mancha din Getafe, Madrid

Realitățile nu pot fi cunoscute din exterior, motiv suficient pentru ca membrii comunității românești din Spania să caute disponibilitate, în oameni și proiecte, cu scopul de-a se înrădăcina temeinic în pământul iberic. Casa Regională din Castilla La Mancha din Getafe prin președintele Juan Manuel Vela Barrionuevo, un apropiat al comunității românești, construiește un model diferit de răspuns cultural, unul care constă în gestionarea resurselor și a talentelor pentru binele transformării coexistenței.

De duminică, 12 iunie 2022, la sediul Centrului Cultural Tierra Tracia din El Ejido, personajele emblematice ale culturii spaniole, Don Quijote și Sancho Panza, se vor „mărturisii” publicului român cu domiciliul în localitate și în zonele limitrofe, prin intermediul expoziției „Lanza en Astillero” - El Caballero Don Quijote y otras sus tristes figuras.

Expoziția, cu intrare liberă, aparținând Casei Regionale Castilla La Mancha din Getafe, a fost pusă la dispoziția Centrului Cultural Tierra Tracia pe perioadă nedeterminată cu scopul de-a o transforma într-un punct de interes al numeroaselor proiecte culturale dezvoltate de reprezentanți ai Diasporei românești în Regatul Spaniei.

- “Letter-poems”, o expoziție sub semnătura artistului plastic Mircea Bochiș și a poetei Laura Cătălina Dragomir

Există și poezie de dragoste care nu înțelege de intransigente, traversând elevatul cu soluțiile și interdicțiile sale, ca să-și dorească doar să se aibă bine cu publicul său. Artele își vorbesc, suportă bine consentimentul, un avantaj mai încolo de pact. Nici Laura Cătălina Dragomir, poeta, nici Mircea Bochiș, artist plastic, n-au trădat domeniile de excelență, doar că le-au înțeles cu soluția lucrului împreună.

“Letter-poems” este despre cum se vede poezia în fotografiile devenite cărți poștale, despre realități fără timp transformate în instantanee condensate ale oricărui acum. Ce se vede în poezia asta? e expoziția unor artiști responsabili cu imaginația, dezinteresată de vina lucrurilor suficiente, o expoziție despre care ne-am dori să se spună “mi-ar fi plăcut să o fi văzut cu mult timp în urmă”.

Poate n-ar fi contat dacă scările se coboară sau se urcă.

Expozițiile vor fi deschise publicului până în 15 iulie 2022.

ACASĂ LA CERVANTES

NICOLAE COANDE

Întâlnire cu cititorii români și spanioli

Lectură de poezie și lansare de cărți
Prezintă: Laura Cătălina Dragomir, scriitoare

Alcalá de Henares, 19 iunie, ora 17.00.
Restaurante Acasa, Alcalá de Henares
Av. Daganzo, 21

„Romane de colectie” – o selecție de Nicolae Coande din lirica a 70 de poeți români

„Manualul vânătorului de poeți” (Ed. Hofmann, vol. I-II, 2021)

„Nu sunt eu bestia”, versuri Casa de Editură Max Blecher, 2022

Nicolae Coande

– Întâlnire cu cititorii la Alcalá de Henares, Madrid

Nicolae Coande a fost prezent în perioada 19-21 iunie la Alcalá de Henares, Madrid, la invitația Centrului Cultural La Tierra Tracia – Asociación Socio-Cultural Romanati.

Scriitorul craiovean s-a întâlnit cu cititorii români și spanioli pe 19 iunie, într-un mediu festiv, la Restaurante Acasa, Alcalá de Henares, unde a citit din cel mai recent volum al său de versuri, „Nu sunt eu bestia” (Casa de Editură Max Blecher, 2022). Poeme din volum, traduse de Laura Cătălina Dragomir, au fost citite și în limba spaniolă. Totodată, a fost prezentat publicului volumul de critică literară „Manualul vânătorului de poeți” (I-II, Ed. Hofmann, 2021), respectiv, „Române de colecție”, o antologie din poezia celor 70 de poeți prezenți în această carte.

Nicolae Coande s-a născut pe 23 septembrie 1962 la Osica de Sus, în valea Oltețului. Locuiește în Craiova, unde propune întâlniri cu scriitori, poeți și artiști – pentru ca gustul literaturii și aroma prieteniei să nu piară în oraș.

A publicat zece cărți de poezie și două antologii personale. A debutat cu placheta de poeme **„În margine”** (Ramuri, 1995), premiată de Uniunea Scriitorilor din România, după ce în 1988 a primit premiul revistei **„Ramuri”**, acordat de Marin Sorescu. Pentru aceeași carte a primit în 1995 Premiul Festivalului **„Nichita Stănescu”**, Turnu Severin (președinte de juriu, Cezar Ivănescu). Cea mai recentă carte de poeme: **„Nu sunt eu bestia”** (Casa de Editură Max Blecher, 2022). A publicat opt culegeri de publicistică, eseuri, critică literară. Cea mai recentă carte de critică literară: Manualul vânătorului de poeți, I-II (Ed. Hoffman, 2021). A primit două premii ale Uniunii Scriitorilor din România (1995, 2003). În 2019, Academia Română i-a acordat Premiul **„Mihai Eminescu”** pentru volumul Plagiator 1962 (Ed. Măiastra, 2017).

Este organizator, la Teatrul Național **„Marin Sorescu”** din Craiova, al **„Întâlnirilor SpectActor”** (din 2010), al **„Adunării Poeților”**, Colocviilor Naționale **„Ion D. Sîrbu”**. Editor fondator al revistei **„SpectActor”** a Naționalului craiovean (2006-prezent). În noiembrie 2012 a fost invitat de **„Goethe Institut”** Berlin la reuniunea experților în teatru din sud-estul Europei, pe tema teatrului documentar.

A participat la festivaluri internaționale de poezie din Austria, Serbia, România. Poeme traduse în antologii și reviste din Germania, SUA, Belgia, Serbia, Turcia, Albania, Slovacia, Slovenia.

Scriitor în rezidență invitat de fundații germane, austriece, elvețiene: Fundația **„Heinrich Böll”** (Langenbroich, Köln), 2003-2004; Fundația **„Künstlerdorf Schöppingen”** (Münsterland), 2008; **„quartier 21”**, Viena, 2014-2015; **„Château de Lavigny”**, Elveția, 2017.

În septembrie 2022 va fi scriitor în rezidență la Fundación Valparaíso, Mojácar (Almería), Spania.

Acasă la Cervantes

Literatura este un bun al întregii comunități naționale și, tocmai această realitate, face ca Diaspora să-i acorde o atenție de prim ordin, nefiindu-i indiferent felul în care ea evoluează continuu în strânsă legătură cu dezvoltarea societății de acasă.

Produsele literare capătă valoare numai atunci când sunt comunicate și date într-o cunoaștere și folosire spirituală unui număr cât mai mare de lectori.

Lectura se traduce ca îndeplinire a unei necesități, o transmitere de sens și identitate națională.

Diaspora nu se poate ajuta de o literatură pe care nu o cunoaște, nu o poate folosi doar să îndeplinească discursuri generale și subțiri de conținut.

Centrul Cultural La Tierra Tracia nu caută achiziționarea de evenimente cu fast, lucrează la experiență și eficiență, încercând, de maniera constantă, să își asume funcția de continuator al unui raport, de multe ori viciat, între românul diasporean și cultura din țară.

Accesul la cultură al celor care trăiesc în străinătate e un șir de adăugiri și renunțări, un efort individual și colectiv de transcriere, descifrare și interpretare a ceea ce înseamnă arta așa **„cum se face la noi”**.

Invitația adresată scriitorului și omului de cultură craiovean Nicolae Coande s-a dorit, peste toate, un model de conduită civică, marcarea unei apartenențe prin mijlocirea relațiilor între cei de un neam, o concretizare a unității naționale.

Nicolae Coande, generos, a ales sacrificarea parțială a caracterului intelectualizat al vocabularului și sintaxei domniei sale, pentru a demonstra publicului,

variati și avid, că literatura nu e un lux ci necesitatea cui dorește să se formeze ca om, nu un tranzit ci fundament, inclusiv al unei integrări rapide. În opinia sa, obișnuința lecturii curente duce și la eficacitatea pe care viața modernă o cere.

Se spune că reușita oricărui eveniment începe cu alegerea invitatului și situarea acestuia într-un context uman care să îi stimuleze emoția și expresivitatea.

Laura Cătălina Dragomir, scriitoare și

traducătoare a lui Nicolae Coande în limba spaniolă, coorganizatoare a evenimentului, alături de Mircea G. Florescu, spunea în deschiderea întâlnirii:

„Cert este că discursurile nu ar trebui să fie soluții organizatorice renovate ci improvizație a cui, pronunțând, în concret, noțiuni ajutătoare, să echipeze publicul până într-acolo încât acesta să-și dorească să citească bine un autor.

Personal, știu demult că, în poezie, îmi

plac cei care atunci când vor să spună o fac cât să pară siguri că o vor și îndeplini.

Privite așa, intervențiile lirice ale lui Nicolae Coande sunt unele câștigătoare de susținere și lectori. Inițiativa vorbit-scrisă a poetului craiovean se arată robustă în rama literaturii române contemporane.

Fără a acutiza conflicte doar din dorința de-a ne arăta silitori, ziua normală a cititorului modern e intimidată de o literatură cu tamburi care, doar rareori, avertizează de procesul pe care îl exercită.

În fața etichetelor alarmante, Nicolae Coande alege să se lase ajutat de o mentalitate care nu se scandalizează, pronunțându-se pentru efort creativ prin medierea talentului.

Spuneam, într-o conversație anexă acestui eveniment, că poezia trebuie continuată cu probe, întâlnirile de genul celei ce ne-a reunit azi ajutând mediul literar să rămână vizibil.

Că e nevoie să ne liniștim fragilitatea și să nu ne lăsăm pescuiți de opiniile de audiență atâta timp cât ne putem permite opinii proprii.

Azi vă prezint un poet cu care **„nu ne-am văzut fețele”** până acum și am sentimentul că documentarea care-a depins de mine a fost doar un transfer de funcții cu lipsuri inerente.

Azi valorez dispariția distanței fizice, fiind sigură că disponibilitatea și implicarea poetului Coande vor îngriji nu o oră de lectură ci o oră de destăinuire.”

La evenimentul organizat de Centrul Cultural La Tierra Tracia au participat și reprezentanți ai cunoscutei reviste Caiete Silvine și ai editurii care girează activitatea publicației, scriitorul și ziaristul **Daniel Săuca**, redactor șef și **Flavius Lucăcel**, dramaturg și artist plastic. --Expoziția aparținând lui Flavius Lucăcel și intitulată **„Edenul din Silvania”** a fost expusă timp de câteva zile la sediul Centrului Cultural **„Antim Ivireanu”** din Parla, locul simbolic de organizare al ședințelor de cenaclu ASARS

Iberica. Poetul **Vasile Muste**, prezența cu greutate a vieții literare românești și ziaristul **Cornel Drinov**, omul-suflet al revistei Krypton, care apare la Madrid, poezii **Marius Girnita**, **Marin Dumitrescu**, alți membri **ASARS**, au completat o listă a celor care, pentru câteva ore, nu s-au dorit doar invitați-participanți ci prieteni.

Poeta de afuera

Chico, sácate la poesia de la cabeza y agárrate
Con los dientes del ---dobladillo de la materia
Incluso el último gusano es más preciso que tú –
El camino a través de la manzana pasa por las
semillas.
Pero todo lo que ves son las flores rosadas
Pobre mariposa engañada por gramáticos y
dioses.
Siempre un hombre sin soberanía
Con la boca llena de palabras ya polinizadas
Falsificadas como las que se venden en las garitas
De tabernas sucias donde canta lascivamente
Poruntuosa guita el artista oficial
Siempre brillante damnado, siempre idólatra
Mejor un poeta de afuera que gusano
En la radiante manzana de la que muerde
atontado
El héroe con el marfil en la frente quebrado.

Reza para que no suceda en el invierno

Bebe lentamente de la taza de té un recuerdo
silencioso,
algo que solo se puede decir en la oscuridad,
figuras congeladas de quienes alguna vez se
amaron,
susurros de piedras con cabelleras de muertos
y no sabes cuando vendrán a buscarte
con pasos de lana sobre la nieve,
con la sangre sobre ellos,
no podrás llevarte el abrigo,
ni las gafas,
mirarás una foto sobre la mesa,
el frío entrará por debajo de la puerta,
la luna -dicen algunos- no arrojará su luz,
las nubes en el mar recogerán el tiempo - un
anciano dormido
boca arriba
el corazón saldrá primero de la habitación
en los botines del niño de al lado,
un cordón será atrapado por debajo del umbral
no puedes llevarte el umbral contigo cuando te
vayas,
reza para que no pase el invierno
cuando la gente es más rara y más solitaria

Laura Cătălina DRAGOMIR

Duminică, 19 iunie 2022, la Restaurante ACASA din Alcalá de Henares in Sala de Festivități a avut loc vernisajul expoziției WINGS a artistei Dorina Florescu, o expoziție de pictură pe șevalete, parte a serilor și evenimentelor culturale desfășurate in cadrul proiectului socio-cultural „Citește românește, gândește românește, trăiește și simte românește” de către Centro Cultural La Tierra Tracia, Spania.

„Arta nu e niciodată pe deplin făcută, așa că admite aventura și instituția celui care întreprinde lucruri noi pentru propria-i învățare și pentru a celorlalți. Canoanele fac pauză în fața celui care, se lasă de metode, pentru

Dor de flores

colecția de pictură **„WINGS”**, expoziție pe șevalete

eliberare. Artistul nu se justifică, devine ghid chiar dacă începuturile se fac stând pe jos.
Femeia cu flori nu e femeia pusă de floare și revoluțiile sunt mai intense când nu se fac stand pe umerii nimănui.
Nu e nevoie să fii prima pentru a fi unica, nu e nevoie de alb ca să fii luminoasă. Arta e lupta celor care aspira sa meargă mai încolo de ce este. Arta, asemeni altor fericiri, înainte s-o începi, te îmbolnăvește pentru că știe ce ar face cu tine și încearcă să ți-o arate și ție. Trăim timpuri in care femeia efectivă e femeia așezată pe toate scenele. Cea artistă e cea care nu se refuză pe sine, dând pace imperfecțiunilor oricui, mai puțin, ale sinelui propriu.”

Pe Dorina Florescu destinul de artist a ajuns-o mai târziu, asta pentru că viața mereu ascultă de visurile noastre, chiar dacă nu ni se întâmplă din prima să o înțelegem. În pictură s-a refugiat artista pentru a fi lăsată în pace de banalitatea cotidiană.

Artistei ii place să își arate considerația lucrurilor simple, pictura devenind o formă de autosusținere și de susținere a stării de bine a celorlalți. Există currículums

care impun așa cum există biografii ușor identificabile. Așa cum există mulți care **„se fac”** artiști și alții care, cu fiecare acțiune prezentă, ajung să și fie.

Artista nu-i spune artei despre ce să vorbească. Doar că stau, una după alta, cât să se iubească. Și asta convinge orice public.” - au fost doar o mică parte din impresiile și declarațiile artistei și participanților la eveniment.

Redacția Români în Andalucia

Asociația Scriitorilor și Artiștilor Români din Spania ASARS

Evenimente culturale de excepție în luna iunie

Dragoș Cosmin POPA

Prezentarea volumului de poezie „O altă Romă” (Editura Eikon, 2020) semnat Gabriel Nan

Vineri 10 iunie 2022, la ora 18.00, ASARS în colaborare cu Ambasada României la Madrid a organizat prezentarea volumului de poezie „O altă Romă”, (Editura Eikon, 2020), un eveniment cultural sub egida “Serilor Acasă la Ambasadă”.

Gabriel Nan s-a născut în comuna Cărbunești, județul Prahova la 29 iunie 1966 și locuiește din 1994 la Madrid, unde și-a continuat studiile. Debutul literar și-l face cu poeme în revista „Argeș” (2008), a participat cu poeme în antologii literare în limba română („*Insomniile Mătușoase*”, vol II și III, editura Pastel Brașov), precum și în limba spaniolă: “*24 Poetas Timidos*” (2017), „*Encuentro Internacional de Poesia Ubeda*” (2016), „*54 Poetas que corrieron la maraton de Chicago*” (2019). A apărut cu un grupaj de poeme și în revista „*Neuma*” (2018). În noiembrie 2014 a publicat primul volum de versuri în limba spaniolă, „*El Tejedor*” („*Țesătorul*”), Madrid, Editura Amargord.

În anul 2020, a publicat primul volum de poezii în limba română „O altă Romă” la editura Eikon, iar în 2021 în revistele “Algoritm Literar”, „*Banchetul*”, „*Vatra Veche*” și „*Argeș*”.

Este membru al Asociației Scriitorilor și Artiștilor Români din Spania (ASARS - Iberica), Madrid din anul 2015. Pe data de 30 august 2019, a fost laureat al premiului „*Fiesta de las letras*”, în orașul Tomelloso din Spania.

La eveniment, un public numeros și empatic, poezie de bună calitate și două momente muzicale care au încântat simțurile celor prezenți. Din partea ASARS, alături de autor, au fost prezenți Dragoș Cosmin Popa și Eugen Barz cu câteva referințe literare care au conturat bogăția stilistică, importanța metaforelor cât și varietatea temelor din poezia lui Gabriel Nan. Marilena B. Matei a recitat una dintre poeziile incluse în volum iar autorul a continuat cu

lectura poemelor.

La finalul evenimentului, reprezentantul cultural al Ambasadei României la Madrid, domnul Laviniu Enii a mulțumit autorului cât și celor prezenți și a subliniat importanța manifestărilor literare.

Cenaclul de la Madrid, ASARS - 19.06.2022

O zi plină la Centrul Cultural Antim Ivireanul din Parla. În cadrul Cenaclului de la Madrid, ASARS, la invitația făcută de poetul Eugen Barz, a avut loc o întâlnire cu reprezentanții de la prestigioasa Revistă și Editură Caiete Silvane, Daniel Săuca, scriitor, redactor șef și Flavius Lucăcel, dramaturg și artist plastic.

Expoziția de artă plastică sub numele: “*Edenul din Silvania*” a fost expusă într-o conjunctură experimentală, combinând ceea ce afirma Mircea Eliade în “*Sacru și profan*”:

“*Sunt două modalități de a fi în lume, două situații existențiale asumate de om de-a lungul istoriei sale...*”. Prin aceste ferestre se pot intui părți ale așezărilor rurale dar și patina timpului asupra memoriei sau o dualitate a nuanțelor, legături între lumi interioare și exterioare.

A urmat, în biblioteca Centrului Cultural

prezentarea revistei și editurii Caiete Silvane, care s-a bucurat și de prezența scriitorului Nicolae Coandă aflat în Spania. Domnia sa a avut o intervenție inspirată la prezentarea plachetei de poezie a poetului Daniel Săuca: “*Încet, foarte încet*”, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2022, o antologie care cuprinde poezii publicate după anul 2012. Autorul a recitat câteva dintre poemele cuprinse în acest volum cu o notă de copertă semnată de cunoscutul poet și critic literar Viorel Mureșan iar în continuare a avut loc o prezentare a poeziilor membrii ai ASARS, fiecare cu un scurt recital.

La final, autorul a semnat câteva volume și s-a subliniat importanța lecturii autorilor români în străinătate cât și participarea activă a scriitorilor din diaspora ca parte integrantă a literaturii române.

La eveniment au participat poetul Vasile Muste, ziaristul Cornel Drinovan și Mircea G. Florescu.

Cenaclul de la Madrid, ASARS - 26.06.2022

Duminică, 26 iunie, în cadrul Cenaclului de la Madrid, a avut loc întâlnirea poezilor din Asars - Asociația Scriitorilor și Artiștilor Români din Spania cu reprezentanții de la prestigioasa Revistă Tribuna din Cluj, invitație făcută de poetul Eugen Barz și Centrul Cultural Antim Ivireanul din Parla.

Evenimentul a început cu prezentarea Revistei și Editurii Tribuna, istoricul și situația actuală a revistei, prezentare a fost făcută de domnul Mircea Arman, managerul și redactorul șef al acesteia.

Filosoful Mircea Arman ne-a prezentat imaginativul poetic între aisthesis, imitatio și adevăr în opera lui Dante Alighieri, poet cu o importanță influență în cultura europeană.

A urmat o prezentare de carte a doamnei Ani Bradea, cunoscută scriitoare și redactor la Revista Tribuna din Cluj: volumul de publicistică: “*Biografii exilate*” - Tablou în lucru, apărut la Editura Tribuna. Acest proiect interesant cuprinde două volume în care sunt redactate interviuri realizate cu personalități ale exilului/diasporei românești.

În continuare, Ioan-Pavel Azap, scriitor și cunoscut critic de film ne-a introdus în magia cinematografului prin câteva referințe la ecranizările făcute după opera unuia dintre cei mai importanți prozatori români, Marin Preda, al cărui centenar de la naștere se sărbătorește în acest an.

Prezentare poeziilor din ASARS și câteva dintre poeme lor au lăsat loc unei runde de discuții libere și la sfârșitul evenimentului ne-am despărțit cu gândul de a continua această colaborare.

La această întâlnire au fost prezenți și au intervenit: poetul și promotorul cultural Vasile Muste, ziaristul Cornel Drinovan, redactorul șef al revistei Kryton și Mircea G. Florescu, Asociația Socio-Culturala Romanati.

C MO ENVIAR UN ESCRITO A LA ADMINISTRACIÓN DESDE INTERNET, UN REGISTRO O LA OFICINA DE CORREOS.

La pandemia sanitaria nos ha cambiado, y de qué forma, la vida. Registrar un documento, ya lo hacíamos de forma telemática y en otras ocasiones de forma presencial. La situación en la que vivimos nos ha impelido cada vez más a utilizar los medios telemáticos. No obstante se pueden seguir utilizando la forma presencial y las oficinas de correos son una buena solución. Vamos a explicar de forma somera cómo presentar una comunicación por escrito a la Administración (SEPE, Seguridad Social, Agencia Tributaria, etc), en un Registro Público, por internet o desde una oficina de Correos.

CUATRO FORMAS DE PRESENTAR UN ESCRITO A LA ADMINISTRACIÓN.

Cuando se quiere reclamar ante la Administración, para que solucione una incidencia, reconozca un derecho o porque queremos recurrir contra una de sus decisiones, hay que hacer una comunicación formal por escrito. Es importante saber que las quejas a través de los servicios de información telefónica o el envío de emails no tienen la fuerza legal de un escrito presentado oficialmente y no garantiza que la Administración vaya a responder.

Presentar el escrito siendo atendido en persona en el organismo correspondiente.

El ciudadano puede acudir a la administración concreta que gestiona su asunto y desde

allí, recibir información y si procede presentar el escrito en el momento. Sin embargo, durante la situación actual de estado de alarma, con restricciones a la movilidad

y limitaciones de aforo por el covid-19, está resultando complicado para muchas personas ser atendidas presencialmente en las oficinas de la Administración. En la mayor parte de los casos es necesario solicitar cita previa, como sucede en el SEPE o en el INSS y no siempre hay cita disponible. Si una persona necesita presentar un escrito de forma oficial (por ejemplo para reclamar una prestación por desempleo o ERTE al SEPE, o reclamar contra la denegación del Ingreso Mínimo Vital o una incapacidad del INSS), y no puede ser atendido en persona, puede presentar ese escrito en un Registro Público (Por ejemplo en la Subdelegación del Gobierno).

Presentar el escrito a través de Internet (REDSARA).

Si tienes medio de identificación segura (certificado digital, clave o DNI electrónico), la primera alternativa recomendable es utilizar el registro electrónico de la administración que está disponible en este enlace, REDSARA, registro electrónico de la Administración. Permite enviar documentos, dejando constancia de quien lo presenta, en qué momento y el contenido de lo presentado. Este mismo sistema es el que utilizan las gestoras y asesorías, que también pueden enviar documentos en nombre de una persona.

Excepcionalmente, algunas administraciones han puesto en marcha un sistema especial durante la crisis de la covid-19 para el servicio de documentación desde internet y sin certificado digital, como ha hecho la Seguridad Social, pero lo habitual es que si se utiliza la comunicación online, hay que identificarse por motivos de seguridad.

Presentar el escrito de forma presencial en un Registro Público.

Si no tienes medio de identificación digital, puedes acudir en persona a un Registro Público para entregar all  su escrito. Hay una red de Oficinas de Asistencia en Materia de Registro (OAMR), de tal forma que se puede presentar un escrito a una administración desde distintos organismos, ayuntamientos, comunidades autónomas, etc.

El directorio de oficinas de registro est  disponible en este enlace: Oficinas de Registro (OAMR). En estas oficinas, se digitaliza el documento, se devuelve la copia al ciudadano y se le facilita el resguardo de haberlo presentado. La propia oficina se encarga de enviar el documento electrónico al organismo correspondiente. Por ejemplo, podemos enviar un escrito al SEPE desde el registro de un Ayuntamiento.

En las oficinas de Correos, es también posible enviar un escrito a la administración tanto de forma física como telemática.

En la actualidad la empresa pública Correos cuenta con 2.396 oficinas, donde podemos presentar un escrito a la administración tanto de forma física como de forma telemática, con fuerza legal.

Desde una oficina de Correos puedo enviar un escrito a la Administración (SEPE, TGSS, Agencia Tributaria, etc), con la misma validez que si se hubiera presentado ante un Registro Oficial. A esto se llama envío de un "correo administrativo"

Cómo enviar un correo administrativo (correo físico) paso a paso:

1. El escrito se puede enviar desde cualquier de las 2.396 de correos que existen en España.
2. Hay que llevar a la oficina el escrito original y una fotocopia completa del mismo.
3. Tamb n hay que tener preparado un sobre abierto con el que se va enviar a la Administración la comunicación.
4. Se entregará el documento al empleado de

Correos, que tras comprobar que la fotocopia y el original coinciden, pondría el sello en ambas. Se cerraría el sobre con el original dentro y al ciudadano se le entrega la fotocopia con el sello de correos indicando la fecha del envío. Adem as se le entregaría un resguardo de la presentación y pago del envío. Este servicio no es gratuito, correos cobra conforme tarifas (correo certificado).

Este procedimiento est a regulado en el artículo 31 del Reglamento de Correos sobre los correos administrativos. Veamos lo que dice el artículo 31 del citado reglamento sobre, admisión de solicitudes, escritos y comunicaciones que los ciudadanos o entidades dirijan a los órganos de las Administraciones públicas.

“Las solicitudes, escritos y comunicaciones que los ciudadanos o entidades dirijan a los órganos de las Administraciones públicas, a través del operador al que se le ha encomendado la prestación del servicio postal universal (en este caso hablamos de Correos), se presentarán en sobre abierto, con objeto de que en la cabecera de la primera hoja del documento que se quiera enviar, se hagan constar, con claridad, el nombre de la Oficina y la fecha, el lugar, la hora y el minuto de admisión. Estas circunstancias deberán figurar en el resguardo justificativo de su admisión. El remitente también podría exigir que se hagan constar las circunstancias del envío, previa comparación de su identidad con el original, en la primera página de la copia, fotocopia u otro tipo de reproducción del documento principal que se quiera enviar, que debería aportarse como forma de recibo que acredite la presentación de aqu el ante el órgano administrativo competente. Practicadas las diligencias, el propio remitente cerraría el sobre, y el empleado formalizaría y entregaría el resguardo de admisión, cuya matriz archivar a en la oficina”

Los envíos aceptados por el operador al que se le encomienda la prestación del servicio postal universal (Correos), siguiendo

las formalidades del citado artículo 31, se consideraran debidamente presentados, a los efectos del artículo 38 de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Común, y en su normativa desarrollo.

Cómo enviar un escrito administrativo de

INSS, etc.

El envío de la documentación requerida en esas gestiones se realiza mediante la aplicación ORVE, que permite digitalizar el papel que presenta el ciudadano en las oficinas postales y enviarlo electrónicamente al destino al instante, sea cual sea su ubicación geográfica o el nivel de Administración competente

Acceso sencillo con plena validez legal.

Este servicio conecta directamente las oficinas postales con el Sistema de Interconexión de Registros (S.I.R), que permite la comunicación inmediata entre todos los registros públicos y el intercambio de información entre ellos de forma segura y con conformidad legal. De esta forma a través de Correos se facilita el registro electrónico a todos los ministerios y organismos de la Administración General del Estado, a todas las Comunidades Autónomas, a más de 1.100 ayuntamientos y otras entidades, así como a nueve Universidades del Estado.

forma telemática desde la oficina de Correos, a través de la Oficina Registro Virtual de Entidades (ORVE)

Con este servicio Correos ha apostado con seguir con la transformación digital en su nueva oferta de servicios, en la que como novedad ofrece el servicio de registro electrónico para el envío telemático de documentación a los registros de las Administraciones Públicas de España. En este país hay más de 20.000 oficinas de registro, tanto de ámbito estatal como autonómico y municipal. A menudo el ciudadano tiene necesidad de relacionarse con varias de ellas y ahora puede hacerlo desde CORREOS.

Gracias a esta iniciativa es posible enviar digitalmente, y en cuestión de segundos, la documentación necesaria para la realización de matrículas en la UNED, la solicitud de becas Erasmus y ayudas autonómicas a la escolarización, una reclamación el SEPE, al

 C mo es el proceso? El proceso es rápido y sencillo, una vez escaneada la documentación, el archivo con la imagen digital se envía electrónicamente a su destino, con plena validez jurídica. Adem as, el ciudadano puede saber en todo momento el estado de su registro, mediante el sistema de consulta y trazabilidad que ofrece ORVE.

Adem as durante todo el Estado de Alarma, la totalidad de las 2.396 oficinas de la RED de CORREOS, han permanecido abiertas para la atención presencial, algo inaudito si lo comparamos con otras dependencias de la Administración Central, Autonómica y Local.

 rea de Acción Sindical

Parteneri sociali al publicației ”Rom ni in Andalucía”

Sindicatul Național ”Forța Legii” - Sindicatul de partea Ta!

“Sărbătorim cu Români de Pretutindeni” de ZIUA UNIVERSALĂ A IEI

Spania, asesor și realizator emisiune FRP Tv; Gabriela Stan, Președinte Federația Asociațiilor Românești din Andalucia, Spania; Christian Mocanu, poet; Flavius Lucăcel, dramaturg și artist plastic, România;

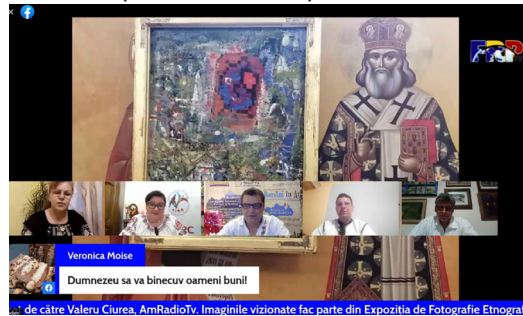
Centro Cultural La Tierra Tracia, Spania și Asociația Iordaniano-Română Pentru Cultură-AIRC au fost inițiatorii acestui eveniment online transmis în direct pe parcursul a mai bine de două ore, într-o călătorie în mai multe țări în care Români de Pretutindeni au sărbătorit Ziua Iei.

Laura Cătălina Dragomir, scriitoare, Barcelona; Dumitru Fornea, Secretar General al Confederației Sindicale Naționale MERIDIAN, Membru al Comitetului Economic și Social European; Ioan Călin Cardoș, Asociația Cultura Mater, Spania; Ileana Pascu, scriitoare, Madrid.

către Valeru Ciurea, AmRadioTv. Imaginile vizionate fac parte din Expoziția de Fotografie Etnografică **OLTUL ETNOGRAFIC** (AmRadioTv și Clubul fotografic Alutus Slatina, coordonator Valeru Ciurea), o expoziție prezentă la Centro Cultural La Tierra Tracia, El Ejido, Spania.

Moderatorii evenimentului și participanții au povestit și împărtășit românilor de pretutindeni despre IE, Ziua Iei, semnificația acesteia, o poveste a Iei pe care o poartă precum și despre alte activități și evenimente realizate cu această ocazie.

A fost prezentat un clip video realizat de

„Citește românește, gândește românește, trăiește și simte românește“, un proiect inițiat de Asociația Socio-Cultural Romanati

Alături de Geanina Abul Haija, Asociația Iordaniano-Română Pentru Cultură - AIRC și Mircea G. Florescu, Centro Cultural La Tierra Tracia, Spania au participat Lavinia Bejinaru,

Redacția Români in Andalucia

26-30 SEPTIEMBRE

Paraísos del Norte

Asturias y Cantabria

DIA 1: CIUDAD DE ORIGEN – NACIMIENTO DEL RIO EBRO – PUERTA DE LOS PICOS DE EUROPA – FIESTA ESPICHA ASTURIANA DE BIENVENIDA:

Salida a la hora acordada dirección hacia dos de los lugares de mayor belleza del mundo: Asturias y Cantabria. Verdaderos paraísos naturales. Visita en ruta al hermoso paraje del Nacimiento del Río Ebro bajo el Pico de Tresmares. Llegada al hotel, alojamiento y almuerzo. Tarde libre para descansar y posibilidad de dar un paseo por la localidad que nos acoge, Potes, la Puerta a los Picos de Europa. Fiesta Asturiana de Bienvenida con Escanciado y platos típicos.

DIA 2: PICOS DE EUROPA – SANTO TORIBIO DE LIÉBANA "LIGNUM CRUCIS" – POTES - SAN VICENTE DE LA BARQUERA:

Desayuno. Esta mañana disfrutaremos de los Picos de Europa, recorriendo el famoso Desfiladero de la Hermida, visitando el Lignum Crucis en Santo Toribio de Liébana, o disfrutando del pueblo del infante: Potes. Almuerzo. Por la tarde nos desplazamos a San Vicente de la Barquera. Junto a su Castillo se inscribe uno de los mejores conjuntos históricos de la comunidad. Cena.

DIA 3: OVIEDO "EL SALVADOR" – SANTIALLANA DEL MAR "Pueblos con Encanto":

Desayuno. Salida hacia la ciudad de Oviedo, icono del Camino de Santiago Primitivo. En la Cámara Santa de la Catedral se encuentra el Santo Sudario y las cruces de los Ángeles. Tiempo libre para disfrutar de sus Plazas porticadas o de su gastronomía. Almuerzo. Por la tarde, visitamos uno de los diez pueblos más bonitos de la península: Santillana del Mar. Bella localidad colmada de palacetes y casonas de gran belleza, entre las que emerge la fastuosa Colegiata de Santa Juliana. Cena y fiesta.

DIA 4: CANGAS DE ONÍS – SANTUARIO Y LAGOS DE COVADONGA – COMILLAS:

Desayuno. Salida hacia el corazón espiritual de Asturias: Santuario y Lagos de Covadonga (subida a los lagos por cuenta del cliente) donde disfrutaremos de una mañana inolvidable. Continuación hacia Cangas de Onís, con su famoso puente romano. Almuerzo. Esta tarde visitaremos la ciudad modernista por excelencia del Cantábrico: Comillas. El Capricho de Gaudí o la Universidad Pontificia son bellos ejemplos del arte modernista. Cena.

DIA 5: BURGOS "la Ciudad del Cid" – CIUDAD DE ORIGEN:

Desayuno. Pondremos el broche de oro a este magnífico viaje disfrutando de la ciudad del Cid Campeador: Burgos. En su fisonomía destaca la Catedral gótica, el Arco de Santa María o la Plaza Porticada. Almuerzo en restaurante. Tras esta maravillosa experiencia regresaremos a la ciudad de origen.

¿QUÉ ESTÁ INCLUIDO?

- Bus Premium
- Hotel de calidad garantizada
- Paquete Excelencia incluyendo servicios turísticos de calidad y experiencia gastronómica.
- Guía intérprete durante todo el recorrido
- Almuerzo en restaurante en Burgos
- Seguro de viaje.

¿QUÉ NO ESTÁ INCLUIDO?

- Entradas a monumentos o espectáculos no indicados "incluido" en el programa.
- Habitación individual (25 euros dip) y servicios extras en hotel tendrán suplemento. Citytax de pago directo en hotel.

RESERVA TU PLAZA

643 63 12 65

DORINA

POR TAN SOLO

305 euros

Por persona en habitación doble o triple

PASIÓN POR EL TURISMO

Xacobeo 2021

Camino de Santiago

Del 2 al 7 de Septiembre

DIA 1: CIUDAD DE ORIGEN – RIBEIRA SACRA : ORENSE – CAMINO DE SANTIAGO CULTURAL :

Salida a la hora acordada dirección a la tierra das meigas: Galicia. Envuelta en misterios y con una riqueza paisajística, cultural y patrimonial única. Breve Visita en ruta a la Capital de la Ribeira Sacra: Orense conocida por el Santo Cristo, las Murgas y las termas. Llegada al hotel asignado, alojamiento y almuerzo. Por la tarde, tiempo libre para descansar del viaje. Cena y baile.

DIA 2: CAMINO DE SANTIAGO PORTUGUÉS: VALENSA DO MINHO - TUI - POIO - COMBARRO:

Desayuno. Esta mañana nos acercamos a Valensa do Minho con su espectacular fortaleza. Tiempo libre para comprar toallas y manteles o degustar la rica gastronomía portuguesa. Continuación hacia la Catedral de Tui. Almuerzo. Por la tarde, descubrimos un icono del Camino de Santiago, el Monasterio Mercedario de Poio con el hórreo más grande de Galicia. Continuación hacia Combarro. Cena y Baile

DIA 3: LEYENDAS DEL CAMINO: PADRON "Santiagoño del Monte" – PONTEVEDRA:

Desayuno. Salida hacia Padrón, sede de la evangelización del Apóstol Santiago. Especialmente reseñable es la Ermita de Santiagoño del Monte. Almuerzo. Por la tarde disfrutaremos de la capital de las Rías Baixas: Pontevedra. Con su Basílica de la Peregrina, el museo etnológico o la Catedral de Santa María. Cena y baile.

DIA 4: VIGO – MONTE DO GOZO – BODEGA DE VINO ALBARIÑO:

Desayuno. Durante esta mañana visitamos Vigo. A través de una panorámica descubriremos algunas de sus obras esculturales como Os Rededores u Os Caballos. Después admiraremos las vistas panorámicas desde el Monte do Gozo. Tiempo libre en el Mercado da Pedra donde podremos admirar las mejores ostras y marisco de Galicia. Almuerzo. Por la tarde nos desplazamos a Cambados "capital mundial del Vino Albariño". Visita incluida con degustación a una bodega de Vino Albariño. Cena y baile.

DIA 5: SANTIAGO DE COMPOSTELA – GRAN DEGUSTACIÓN DE PRODUCTOS TÍPICOS- LA TOJA – EL GROVE- FIESTA DEL PEREGRINO CON QUEIMADA Y BAILE:

Desayuno. Llegada a la mítica Santiago de Compostela. Nos cautivará a todos con sus piedras milenarias, su catedral barroca, el tradicional abrazo al Apóstol, o la misa del peregrino, - ecos y testigos de tantos sueños-. Gran Degustación de Productos Típicos. Almuerzo. Por la tarde, culminamos esta idílica odisea: visitando La Toja, ciudad mundial de los jabones, donde nos deleitaremos con la famosa ermita cubierta de vieiras. Posibilidad de coger el famoso barco de los mejillones con gran degustación y crucero por la Ria. Regreso al hotel y cena. Nos vestimos de gala para disfrutar de una Fiesta del Peregrino con queimada y Baile de Despedida. Entrega de Compostelas.

DIA 6: GALICIA - CIUDAD DE ORIGEN:

Desayuno. Salida hacia la ciudad de origen. Almuerzo en restaurante en ruta. Fin de este inolvidable viaje por ese jardín místico arrebatado al paraíso, que es Galicia.

¿QUÉ ESTÁ INCLUIDO?

- Bus Premium
- Hoteles familiares de calidad garantizada en régimen de pensión completa.
- Guía y almuerzo de regreso
- Seguro de viaje.
- Compostela individual del Camino.
- Fiesta Gallega de Despedida
- Gran Degustación de Productos típicos gallegos.

¿QUÉ NO ESTÁ INCLUIDO?

- Entradas a monumentos o espectáculos no indicados "incluido" en el programa.
- Habitación individual (25 euros dip) y servicios extras en hotel tendrán suplemento. Citytax de pago directo en hotel.

Más información:

643 63 12 65

DORINA

DESDE

285 euros

(por persona en habitación doble o triple)

PASIÓN POR EL TURISMO

RUTAS DE LUZ Y ALEGRÍA